

bb. 32. / a minisztertanács... 7. folyt./rj

a speciális termelési szerkezetű termelőszövetkezetek közül a

vértesszőlősi jó szerencsét, a
budapesti rozmaring mezőgazdasági termelőszövetkezetet

az 1969. évi országos gazdálkodási versenyben *első* kiváló eredményel-
kért a kormány elismerő oklevelet adományozott: a 3000 kh-nál
nagyobb területen gazdálkodó termelőszövetkezetek közül

a tompai kossuth, a
szegedi új élet, a
székesfehérvári szabad élet, a
nagyigmándi új élet, a
lippói béke őre, a
tiszafehérvári lenin, az
ebesi vörös csillag, a
mezőszilasi mezőföld, az
orosházi új élet, a
zalavári új idők mezőgazdasági termelőszövetkezetnek;

a 3000 kh-nál kisebb területen gazdálkodó termelőszövetkezetek kö-
zül a

mándoki új élet, a
lipóti petőfi, a
környei vörös csillag, a
püspökháti új barázda, a
jánoshalmi haladás, a
nagybányai kossuth, a
nyíregyházi vörös csillag, az
ipolyvecsei alkotmány, a
nagyéri vörös logobó, a
hajduböszörményi zója mezőgazdasági termelőszövetkezetnek;

a speciális termelési szerkezetű termelőszövetkezetek közül, a

hernádi március 15., a
mélykúti új élet, a
budapesti sasad, a
nógrádi béke mezőgazdasági termelőszövetkezetnek.

/mti /

14.45 rj

-.-

- 8 -

Tó 1510

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 352-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. április 24.

bb. 1. rendelet a kisajátításról és a kártalanításról

1 sb/mm/e cz

1970. április 24.

a kormány módosította a kisajátításról szóló korábbi rende-
letét, hogy a változtatással is előmozdítsa a lakosság lakás és
üdülőépítését. a módosítással a kormány leszűkítette azoknak az
eseteknek a körét, amikor a telek kisajátítása előtt beépítésre
kell a tulajdonost felszólítani. az eddigi széleskörű felszólí-
tásos rendszer ugyanis késleltette a magánerejű lakás és üdülő-
építkezéseket. az új rendelkezések szerint a szabályszerűen kia-
lakított telek beépítésére kisajátítás előtt csak akkor kell fel-
szólítani a tulajdonost, ha a telket egyedi családi ház, vagy
üdülőépítésre akarják kisajátítani. a jövőben nem szólítják fel
beépítésre a telek tulajdonosát, ha a kisajátított telken szerve-
zetten, csoportosan vagy társas alapon építenek lakóházat vagy
üdülőt. a módosító rendelet gondoskodik arról is, hogy ne érje
méltánytalanság azt a telektulajdonost, akinek beépítési szándéka
van. az ilyen tulajdonost - ha kéri - fel kell venni a kisajátí-
tott telek beépítésére szervezett építőközösségbe.

új rendelkezés az is, hogy ha a telket hosszú időre építési
tilalom terheli, a tulajdonos - meghatározott feltételek esetén -
kérheti a telek méltányosságából történő kisajátítását.

szükségessé vált a kisajátítással kapcsolatos kártalanítás
egy-egy szabályainak, elsősorban a telekért járó kártalanítás mérté-
kének a módosítása is. a kormányrendeletre kapcsolódó miniszte-
ri rendelet felemeli a telkek irányárát, s így a kártalanításkor
a forgalmi árakat jobban figyelembe vehetik. egy-egy nagymérték-
ben közművesített budapesti telekért például négyszögölenként az
eddigi 90-300 forint helyett a jövőben 250-700 forint kártalaní-
tást lehet fizetni. emelkedett a földért fizethető kártalanítás
maximuma is: a kataszteri tiszta jövedelem háromezerszereséről
ötezerszeresére.

/folyt.köv. /

- 1 -

HA

bb. 1. /rendelet a kisajátításról... folyt./e

a rendelet szerint a telkek értékelésekor a közművesítés fokát a jövőben csak akkor lehet figyelembe venni, ha a közművet a tulajdonos létesítette, vagy a létesítés költségeihez hozzájárult, továbbá, ha a tulajdonjog megszerzésekor a közmű már megvolt. e rendelkezés azt kívánja megakadályozni, hogy az állami közművesítés nyomán a tulajdonos a kisajátításkor indokolatlan jövedelemhez jusson.

többször előfordult, hogy az államtól kedvezményesen vásárolt - s utóbb kisajátított - házingatlanért a tulajdonos a vételárnál nagyobb kártalanítást kapott. ezt a visszásságot akarja kiküszöbölni a rendeletnek az a része, amely szerint az adásvételi szerződéstől számított öt éven belül történt kisajátítás esetén a kártalapítás alapja a vételár. ezt az összeget csak az időközi beruházás és avulás alapján lehet módosítani.

a módosító rendeleteket a magyar közlöny április 21-i száma közölte. /mti/

-.-.-

bb. 2. ünnepi műsor a rádióban és a televízióban május 1-én

1 zsu/lk/e zs

hgy

1970. április 24.

változatos ünnepi műsort sugároz május 1-én a rádió és a televízió. a reggeli órákban a rádió vidám zenés adással, majd a budapesti énekkarok felvételeiből és májusi versekből összeállított műsorral jelentkezik. kilenc órától riportokban számol be a május elsejei hazai és külföldi eseményekről, ünnepekről és felvonulásokról. délben a magyar rádió saját negyedszázados évfordulójára emlékezik: 25 évvel ezelőtt május 1-én szólalt meg újra a háború után a felszabadult rádió. érdekes riportműsorban az „és ti hogyan éltek?„ című adásban szovjet és magyar családok ismerkednek egymás életével. délután hangzik el szabó páli: őszi vetés című 1940-ben megjelent regényének hangjáték-változata. sebestyén jános a 25 éves rádiózenekarról készített riportot, a kossuth-rádiótól verseket, zeneszámokat kérhetnek a hallgatók a 20.00 óra után kezdődő ünnepi kívánság- műsorban. a petőfi rádióban szovjet művészek előadásában hangzik majd el musszorgszkij: borisz godunov című operája.

a televízió helyszíni adást közvetít a május elsejei moszkvai katonai díszszemlééről, majd riporterei a budapesti és a vidéki városok ünnepeiről jelentkeznek. a televízió is megemlékezik a 25 éves szabad magyar rádióról radványi dezső és wiedermann károly dokumentumfilmjével. jó szórakozást ígér az esti televízió-műsor is, amely az emberi gyengeségek gyűjteményét, a kártya, az ital, a lóverseny megszállottjait mutatja be a „szenvedélyről-szenvedélyre„ című vidám összeállításban. /mti/

- 2 -

bb. 2. hat új közműépítő vállalat alapításáról döntött a gazdasági bizottság

1 sb/lk/e 1e hgy

1970. április 24.

az építésügyi- és városfejlesztési minisztérium előterjesztésére a közműépítési kapacitás gyorsütemű fejlesztéséről tárgyalt a kormány gazdasági bizottsága, az előterjesztés hivatkozik számos gazdasági elemzésre, amelyek szerint a közműellátás elmaradása már akadályozza a népgazdaság arányos fejlődését, a beruházási és elsősorban a lakás- és kommunális ellátási célok megvalósítását.

a negyedik ötéves terv előzetes koncepciója szerint különösen nagy közműellátási feladatokat kell megoldani. a közműves vízellátásban részesülő lakosok arányszámát az 1970. évi 55-ről 68 százalékra kell növelni 1975 végéig, s 28-ról 38 százalékra kell kiterjeszteni a csatornázási szolgáltatást. ezenkívül a lakásoknak 87 helyett 94 százalékát kell ellátni villamosenergiával, s ebben a tervidőszakban 150-160 000 lakást kell bekapcsolni a vezetékes gázszolgáltatásba. e nagy munkák volumenével csaknem azonos ráfordítás, kapacitás szükséges az ipari, a mezőgazdasági az egészségügyi és a kulturális létesítmények közműveinek építéséhez is. végeredményben a negyedik ötéves tervben majdnem kétszer annyi a közműépítési igény, mint a harmadik ötéves terv időszakában.

az igények teljesítése érdekében az évm a közműépítési kapacitás gyors ütemű fejlesztésére és újabb közműépítő vállalatok alapítására tett javaslatot. a számítások szerint a fejlesztéshez több mint ötmilliárd forint szükséges, amit vállalati saját forrásból, hosszulejáratu hitelből és állami támogatásból fedeznek.

a gazdasági bizottság elfogadta az előterjesztést és utasította az érdekelt szerveket, hogy a közműépítési kapacitás növelését a közgazdasági szabályozók differenciált alkalmazásával, hosszulejáratu hitellel és költségvetési juttatással segítsék elő. ennek megfelelően majd az éves tervekben kell biztosítani a költségvetési hozzájárulást és a hitelt, s a meglévő kapacitás fejlesztéséhez valamennyi építőipari szervezet részére lehetővé kell tenni ezt a támogatást.

a gazdasági bizottság tudomásul vette, hogy az építésügyi- és városfejlesztési miniszter az idén győrről és nyíregyházán, s jövőre szegeden és gödöllőn évi 500-500 millió forintos termelési kapacitással, az országos vízügyi hivatal elnöke pedig az idén 300-300 millió forintos kapacitással két új közműépítő vállalatot alapít. a hat új vállalat 1973. végére éri el teljes kapacitását. /mti/

- 3 -

bb. 4. hetven francia vállalat készült a bnv-re

1 sz/tr/e 1e hgy

1970. április 24.

az idei budapesti nemzetközi vásáron a tavalyinál 15-tel több, összesen 70 francia cég vesz részt. ismét szép számmal hozzák el budapestre a francia gyárak világhírű kozmetikai különlegességeit és budapesten „szerepelnek”, a nem kevésbé híres italaik is. a kiállítók közé feliratkozott a chanel, a christian dior, a givenchy s.a., a marcel rochas és a nina ricci. a courvoisier ltd konyakokkal jelentkezik, ugyanugy, mint az e. remy martin és a camus et cie cég, amely 16féle italt hoz budapestre. a francia kiállítói anyag egyébként nem soritkozik ezekre a készítményekre; idén először a francia ipar reprezentáns bemutatót tart. a fémkohászati és textilgépek, műszerek minden bizonnyal felkeltik majd az érdeklődést. francia-magyar kooperációs ipari terméket is láthatnak a vásár vendégei, a francia cii és a magyar omg közös programja alapján készülő számítógépeit.

a francia autógyárak közül a renault, a simca, a citroen és a peugeot szerepel a bnv-n. /mti/

...-

bb. 5. ausztriába és svájcba készül az áh

1 ol/lk/e zs hgy

1970. április 24.

május elején újabb külföldi koncertkörútra indul a magyar állami hangversenyzenekar. az egyhetes turné állomásai: saint maurice, basel, biel, dornbirn, bludenz és salzburg. mind az osztrák, mind a svájci városokban egy-egy hangversenyt ad a 96 tagú együttes, amelyet ferencsik jános vezényel majd. a koncertek szólístája kovács dénes hegedűművész lesz. /mti/

...-

- 4 -

bb. 6. a budapesti szakközépiskolások szakmai tanulmányi versenyének eredménye

1 vt/mm/e zs hgy

1970. április 24.

a felszabadulás 25. és lenin születésének 100. évfordulója alkalmából a fővárosi tanács irányítása alá tartozó szakközépiskolák diákjai - négy szakterületen - szakmai tanulmányi versenyen mérték össze tudásukat, a gépipari szakágban első díjat nyert szarka mihály, a 11. kerületi fehérvári uti ipari szakközépiskola második és döme tibor, a 16. kerületi zalka máté ipari szakközépiskola harmadikos tanulója. a villamosipari szakterületen katona ferenc, a 10. kerületi salgótarjáni uti ipari szakközépiskola harmadik évfolyamos növendéke kapott első díjat.

a közgazdasági szakközépiskolások versenyében az általános irányú harmadik osztályosok közül andor éva, az 1. kerületi hunfalvi jános közgazdasági szakközépiskola; a gép- gyorsíró idegennyelvi és gép-gyorsíró általános ügyviteli 4. osztályosok közül fekete edit, a 7. kerületi 2. rákóczi ferenc közgazdasági szakközépiskola tanulója lett a győztes.

az egészségügyi szakközépiskolák kategóriájában az első évfolyamosok közül zsik katalin, a 19. kerületi semmelweis ignác egészségügyi szakközépiskola, a 2. évfolyamosok soraiból pedig cserép éva, az 5. kerületi kossuth zsuzsa egészségügyi szakközépiskola növendéke nyert első díjat. /mti/

...-

bb. 7. husz bűncselekmény - három hónap alatt

1 bc/j/e zs hgy

1970. április 24.

tisoczki sándor, 29 éves foglalkozás nélküli, budapesti lakos előző büntetéséből szabadulva - még a feltételes szabadság ideje alatt - orvosi rendelőkbe, üzletekbe, italboltokba tört be tatabányán, illetve budapesten a 18. kerületben. mintegy három hónap leforgása alatt husz bűncselekményt követett el, ezekből tartotta el magát és sem állandó, sem alkalmi munkát nem vállalt.

a 18.-19. kerületi bíróság tisoczki sándort jogerősen háromévi és kéthónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

...-

- 5 -

bb 8. film a tyukodi gyékénykötőkről

vid ká bh -cz

1970. április 24.

Csomor Balázs, a nyíregyházi megyei művelődési központ filmstúdiójának vezetője - dr. Erdész Sándornak, a nyíregyházi Jósza András Múzeum tudományos munkatársának forgatókönyve alapján - megkezdte a „Tyukodi gyékénykötők” című színes néprajzi film helyszíni forgatását. Tyukodon régi hagyományai vannak a gyékénykötésnek. Évszázadokkal ezelőtt a falu egész lakossága ismerte ezt a mesterséget, voltak olyan utcák, ahol valamennyi lakos gyékénykötéssel foglalkozott. A nyersanyagot az ecsedi lápról szerezték. Gyékényből mintegy ötven-hatvanféle háztartási tárgyat készítettek. A lúp lecsapolásával fokozatosan szűkült, majd megszünt a nyersanyag-bázis, s a gyékényeszközöket felváltották a modernebb háztartási eszközök. Így kihalóban van ez a foglalkozás, csupán az idősebb nemzedék néhány tagja folytatja még a mesterséget a holt szamos mocsaras részein termelt gyékény feldolgozásával. Közülük néhányat, így a hatvanhat éves Kácsi Andrást, ahétvenhat éves Kiss Zsigmondot gyékénykötés közben a film is megörökíti. /mt1/

.-.

bb 9. százhuszonöt éves a székesfehérvári pamuttextilgyár

vid ká bh -cz

1970. április 24.

A pamuttextil művek székesfehérvári kikészítő gyára, közismert nevén „Pamutkolor”, százhuszonöt éves. Levéltári dokumentumok szerint 1845-ben egy kekmefestő vándorlegény: Felmayer István „letelepedési és üzemviteli engedéllyel”, alapította meg a ma negyven országba exportáló gyár elődjét, a kis festőüzemet. Az üzem a múlt esztendőben, a bér munkákkal együtt, 26,3 millió négyzetméter árut készített ki. Bársony és dűftin termékei igen keresettek külföldön is. Az egykori festőüzemből nagyüzemmé fejlődött, korszerűen felszerelt gyárban ma ezer ember, többnyire lányok és asszonyok, találhatnak munkalehetőséget. /mt1/

.-.

- 6 -

8.00 bh

T₅ 830

bb 10. Örvendatesen gyarapodott a fácán és a fogoly-állomány vadszámlálás borsodban

vid ká bh -cz

1970. április 24.

Borsod megyében befejezték a vadállomány tavaszi számbavételét. A vadászok több mint egymillió holdnyi területet cserkészték be s megállapították, hogy az előző évhez képest jelentősen növekedett a megye nemesvadállománya. Az összesítő adatok szerint borsodban mintegy hatezerháromszázötven özet, ezernégyszázhatvan szarvast, kilencszázharminc vaddisznót, negyvenkétezer fácánt, negyvennyolcezer foglyot és hatvanezer nyulat tartanak nyilván. Örvendetes, hogy a mezőgazdaságnak is nagy hasznot hajtó fácánok és foglyok száma hat, illetve négyezerrel gyarapodott. Kedvezőtlen jelentés csak a délborsodi vadászmezőkről érkezett, ahol tovább csökkent a tuzok-állomány. /mt1/

.-.

bb 11. az első néprajzi nyári egyetem

vid ká bh -cz

1970. április 24.

A népi építkezéseiről, faragó és szövő, valamint díszítőművészetéről jól ismert Zala megye székhelyén, Zalaegerszegen rendezik meg az első néprajzi nyári egyetemet ez év július 27- augusztus 7. között. Rendezői már összeállították a programot és befutottak az első jelentkezések is. A néprajzi egyetem iránt elsősorban a néprajzkutatók körében nagy az érdeklődés. A hazai néprajzosokon kívül sokan jelentkeztek a szomszédos országokból is. A nyári egyetem fő témája a népi építészet és a magyar népzene lesz. A résztvevők megismerkedhetnek göcsei szép tájával és Zala megye nevezetességeivel. /mt1/

.-.

bb 14. kamatmentes tsz kölcsön lakásépítésre

vid ká bh -cz

1970. április 24.

A fiatal tsz-tagok letelepedése érdekében a szécsényi 11. Rákóczi Ferenc Termelőszövetkezetben 1970-től évente öt tagot huszezer forint kamatmentes lakásépítési kölcsönrel segítenek. A kölcsön ellenében a fiatalok kötelezettséget vállalnak, hogy öt esztendőn belül nem hagyják el a tsz-t. abban az esetben, ha a kölcsönben részesülők továbbra is a közös gazdaságban maradnak, a hatodik esztendőtlől évente tíz százalékot elengednek a törlesztésből. /mt1/

.-.

- 7 -

8.10 bh

T₅ 830

bb 12. videoton üzem a volt sárbogárdi gépállomáson

vid ká bh -cz

1970. április 24.

sárbogárd és környékének iparfejlesztését és a környékbeli szabad munkaerő foglalkoztatását segíti elő a székesfehérvári videoton rádió- és televíziógyár azzal, hogy a közelmúltban 300 dolgozójával együtt átvette a sárbogárdi gépállomást, a sárbogárdi üzem fejlesztésére gyárfejlesztési programot készítettek, eszerint új szerelőcsarnokot és kazánházat építenek és szociális létesítményeket emelnek, a sárbogárdi gyárfejlesztésre a következő években összesen 25 millió forintot fordítanak.

első lépésként az 1600 négyzetméter alapterületű üzemi csarnokban excenter préseket állítottak be, amelyeken már ötvenhatvan féle alkatrészt készítenek, később az itt gyártandó alkatrészek száma megsokszorozódik, a tervek szerint a sárbogárdi videoton gyárrendszer létszámát két-három év alatt ezer főre növelik./mti/

-. -

bb 13. a meggyfák faluja

vid ká bh -cz

1970. április 24.

a felszabadulás jubileumára szabotcsban kibontakozott községépítési mozgalom keretében nyirpazony lakossága társadalmi munkában meggyfával fásította a települést, egységesen döntöttek így - tekintettel a poros, homokos környezetre - mert a meggyfa nagy lombot ad, hosszabb ideig virágzik és emellett gyümölcsöt is szolgáltat, a csemetéket mindenki saját maga szerezte be, ültette el a portája előtt, s vállalta a gondozását, mintegy 2500 meggyfa díszíti a falu utcáit./mti/

-. -

- 8 -

8.15 bh

Tó 830

bb 15. napirenden a gyermekélelmezés helyzete, az ifjúsági klubok működése - vb -ülések a fővárosban

t gj zs bh hgy

1970. április 24.

sok óvodában, iskolában későn kerül a gyerekek asztalára az ebéd, egyebek közt ezt vizsgálta a xvi. kerületi tanács végrehajtó bizottsága, amely pénteki ülésén a gyermekélelmezési vállalatot számoltatta be munkájáról, jelenleg a kerületben csaknem 3000 óvodás és általános iskolás étkeztetéséről gondoskodik a vállalat, a tíz-tíz napra összeállított étrendet rendszeresen ellenőrzik, hogy a gyerekek az előírt kalóriamennyiséget megkapják, a tanács - szülőkből, élelmezési szakemberekből álló - ideiglenes bizottsága - amely a közelmúltban sorozatos ellenőrzést tartott tapasztalatait összeggezve arról számolt be az ülésen, hogy az óvodák és a tanintézetek főzőkonyhái és kiszolgáló helyiségei jól felszereltek, korszerűek, a tálalókonyhák viszont - néhány kivétellel - elavultak, zsufoltak, a gyerekek a megszabott kalória -értéket valóban megkapják, de az étrend nem elég változatos, s a kicsinyek ritkán kapnak gyümölcsöt.

a vb a vállalat igazgatóját felkérte: a jövőben az óvodások és az általános iskolások étrendjét úgy állítsák össze, hogy a - kalóriamennyiség megtartása mellett - a gyerekek elsősorban fehérjékben, vitaminokban gazdag ételeket kapjanak.

a terézvárosi tanács végrehajtó bizottságát a vi. kerületi kisz-bizottság titkára tájékoztatta a kerületi ifjúsági klubok működéséről, az intézményekben, különböző vállalatoknál összesen 15 ifjúsági klub várja változatos programmal a kisz-istákat és a kisz-en kívüli fiatalokat, a klubok jól felszereltek, valamennyiben van rádió, televízió, magnetofon, kézi-könyvtár - szűk pénzügyi keretek miatt - még nincs mindent, viszont a klubokban szinte valamennyi napi- és hetilap, rotyóírat a fiatalok rendelkezésére áll.

a végrehajtó bizottság felkérte a kisz vezetőket: az eddiginél rendszeresebben tartsanak ellenőrzéseket, a lehetőségekhez képest nyújtsanak nagyobb segítséget a klubvezetőknek a vonzó, változatos klubélet kialakításához. /mti/

-. -

- 9 -

8.25 bh

Tó 830

bb 16. bekerült a 230. feljegyzés a kőszegi szőlőjövészek könyvébe

vid bh -cz

1970. április 24.

Levéltári dokumentumok bizonyítják, hogy kőszegen és a város környékén évszázadokkal ezelőtt is messze földön híres borok teremtek. az 1599-ből származó egyik dokumentum például igazolja, hogy a kőszegi hegyoldalakon 800 hold szőlő pompázott. egy 1746-ban kelt városi jegyzőkönyv szerint: „az bornál az n. városnak nintsen egyebekben másabb gazdálkodása,„

a kőszegi jurisich muzeumban érdekes dokumentumokat őriznek a helyi szőlőkultúra multjáról az 1740 óta vezetett szőlőjövészek könyvében is. a könyvbe minden év györgy napján természetes nagyságban rajzolták le a szőlőhajtásokat, hogy ebből következtessenek a termés mennyiségére és minőségére. feljegyzések készültek a bortermésről, az időjárásról és a természeti csapásokról is.

a szőlőjövészek könyvébe a hagyományoknak megfelelően az idei györgy napján, pénteken bekerült a 230. feljegyzés. szőlőcsőszök és uttörők vitték a jurisich muzeumba linnepélyes külsőségek között a kőszegi hegy különböző dűlőiről származó szőlőhajtásokat, hogy berajzolhassák azokat a könyvbe, a szakemberek a hajtásokból megállapították - hogy az eddigi kedvezőtlen időjárás ellenére is - jó, közepes termésre lehet még számítani. /mti/

bb 17. budapesten megkezdődött a nemzetközi mezőgazdasági társadalombiztosítási konferencia

t sl/mm szb -cz

1970. április 24.

somogyi lajos, az mti főmunkatársa jelenti:

a nemzetközi társadalombiztosítási szövetség rendezésében pénteken a gellért szálló kongresszusi termében megkezdődött a nemzetközi mezőgazdasági társadalombiztosítási konferencia, a szövetség első európai regionális tanácskozása. mintegy 120 társadalombiztosítási vezető érkezett a konferenciára a kontinens szinte valamennyi országából, hogy az ötnapos tanácskozáson a mezőgazdasági népesség szociális biztonságáról, a társadalombiztosítás helyzetéről tárgyaljon. részt vesznek a nemzetközi társadalombiztosítási szövetség vezetői, megfigyelőként a szak szervezeti világszövetség, a nemzetközi munkaügyi hivatal és az európai gazdasági közösség képviselői. a megnyitó ülésen megjelentek a magyar munkaügyi, egészségügyi, pénzügyi és külügyminisztérium vezető munkatársai, a tot és a medosz vezetői.

a konferencia célja, hogy a szövetség által összeállított európai helyzetkép és a jelentések alapján megvizsgálja és értékelje az európai mezőgazdasági lakosság betegségi, baleseti, öregségi és rokkantsági biztosításának, családi pótlékának alakulását, a szolgáltatások színvonalát, s következtetéseket vonjon le a fejlődés várható irányaira. /folyt.köv./

10.13/szb

-10-

101130

bb 17. /budapesten... 1. folyt./-szb

dr. bartos istvánnak, a szot társadalombiztosítási főigazgatója vezetésével üdvözlő szavai után dr. reinhold melas, a nemzetközi társadalombiztosítási szövetség elnöke, az osztrák társadalombiztosítási szövetség igazgatója mondott megnyitó beszédet. a magyar kormány üdvözlő szavai után dr. soós gábor, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese tolmácsolta. gál lászló, a szot titkára, a magyar társadalombiztosítást két évtizede irányító szakszervezetek nevében kívánt eredményes munkát a nemzetközi konferencia résztvevőinek.

x x x

a magyar szakemberek a mezőgazdasági lakosság biztosításának igen jelentős fejlődéséről számolhatnak be a konferencián. a felszabadulás előtt az ország mezőgazdasági lakossága a biztosításból lényegében ki volt rekesztve, szociális „védelmük,„ csupán a rendkívül szegényes alamizsna-szerű öregségi biztosításra korlátozódott. a felszabadulás óta egész sor intézkedés egyre szilárdította a falu lakosságának szociális biztonságát. az állami, mezőgazdasági üzemek, és vállalatok dolgozóinak társadalombiztosítása és szociális ellátása lényegében azonos az ipari dolgozókéval, s fokozatosan kialakult a termelőszövetkezeti tagság társadalombiztosítási rendszere is.

1949-ben a szövetkezeti mozgalom erőteljes kibontakozásával egyidőben lépett életbe a termelőszövetkezeti tagok intézményes betegségi ellátása. 1953-ban vezették be a termelőszövetkezeti tagok anyasági segélyét és családi pótlékát, 1957 óta külön kormányrendelet gondoskodik a tsz-tagok baleseti biztosításáról. 1958. január 1-én lépett életbe a tsz-tagok első nyugdíjbiztosítási rendszere, jóllehet ez akkor még lényegesen különbözött a munkás és alkalmazottakétól. a nyugdíj összegében még nem jutott eléggé kifejezésre a nyugdíjazás előtti jövedelem, a hosszabb tagsági idő. ennek ellenére jelentős eredmény volt, mert a mezőgazdaság szocialista átszervezésének éveiben segítette a szövetkezetek fejlődését és - az 1960-ban bevezetett öregségi, munkaképtelenségi járadékokkal együtt - javította a termelőszövetkezeti tagság szociális helyzetét. 1966-ban a betegségi biztosítás valamennyi természetbeni szolgáltatását a termelőszövetkezeti tagokra is kiterjesztették. kiemelkedő jelentősége volt az 1967-ben végrehajtott nyugdíj-rendezésnek, ettől az időponttól a szövetkezeti parasztság társadalombiztosítási ellátása jelentősen megközelítette a bérből és fizetésből élőkéét. 1968. júliusában bővült a családi pótlékra jogosult tsz-tagok köre.

/folyt.köv./

10.23/szb

-11-

101130

bb 17. /budapesten... 2. folyt./-szb

a termelőszövetkezeti tagok társadalombiztosítási ellátásának pénzügyi fedezetét nyereségükből részben maguk a termelőszövetkezetek teremtették meg, de az állam is segíti az arra rászorulókat ellátását. ezenkívül átsz-ek szociális és kulturális alapjukból is nyújtanak társadalombiztosítási szolgáltatásokat tagjaiknak. hazánkban a parasztság szociális ellátása ma már nemcsak társadalmi etikai kérdés, hanem ezt egyre inkább átszövik közgazdasági tényezők is. a tartalékmunkaerő immár a mezőgazdaságból is eltűnt, ezért egyre inkább szükséges, hogy a falusi lakosság életkörülményeinek javításával is megteremtse a munkaerő-utánpótlás feltételeit.

a mezőgazdasági dolgozók társadalombiztosítási és szociális ellátását az új tervkonceptiók szerint tovább fejlesztik magyarországon. egyik cél, hogy a termelőszövetkezeti tagok és az ipari dolgozók biztosítási rendszerében még meglevő eltérések lényegében megszűnjenek. alapelv, hogy magyarországon a társadalombiztosítás mértékét nem a foglalkozás dönti el, a társadalombiztosításra minden dolgozónak egyenlő joga van. /mti/

bb 18. a mezőgazdaság állami szektorának bérgazdálkodásáról tárgyalt a medosz elnöksége

t/tj/rj cz

1970. április 24.

a medosz elnöksége pénteki ülésén megvizsgálta, hogyan alakult a bérgazdálkodás a mezőgazdaság állami szektorában. az elnökség megállapította, hogy az állami és erdőgazdaságokban, valamint a gépjavító és a vízügyi üzemekben növekedett a termelékenység, ennek megfelelően a keresetek is emelkedtek, ami mindenképpen indokolt, mert a mezőgazdaság állami szektorának bérszintje éveken át lényegesen alatta maradt az ipari üzemekének.

az állami gazdaságokban tavaly 16 százalékkal nőtt a termelés, a létszám azonban csak 0,6 százalékkal lett nagyobb és így a bérek 6,5 százalékos növekedése reális. különösen kedvező az a jelenség, hogy a fizikai dolgozók bére - az eredmények alapján megérdemelten - nagyobb mértékben emelkedett. a jó gazdálkodás és ezen belül az okos bérgazdálkodás eredménye, hogy a képződött részesedési alap 40 százalékkal volt magasabb az 1968. évinél. az erdőgazdaságokban is a termelési érték növekedésének arányában lettek nagyobbak a bérek.

/folyt.köv./

10.28 rj

- 12 -

Tb 1130

bb. 18. / a mezőgazdaság... 1. folyt./rj

az elnökség foglalkozott egy érdekes kérdéssel is, nevezetesen azzal, hogyan alakul a bérszint az egy olyan területen - a gépjavító tröszt üzemében -, ahol nagyarányú profilváltásra került sor, és több üzemet más célra rendeztek át. a vállalatoknál a munkás állománycsoportba tartozó dolgozók között túlsúlyba kerültek a speciális képzettségű, valamint a szak- és a betanított munkások, a magasabb szakképzettség sem tudta azonban megakadályozni, hogy a különleges körülmények között egy év alatt több mint 7 százalékkal ne essen vissza a termelési érték. miután azonban a műszaki fejlesztés jól dolgozott, és az egy munkaóra ipari termelés az 1968. évinél nagyobb volt, a havi keresetek a munkásoknál mégis 3,5 százalékkal nőttek, ami azt bizonyítja, hogy nagyobb átszervezés is megoldható keresetcsökkenés nélkül.

az elnökség megállapította, hogy a mezőgazdaság állami szektorában élnek az új gazdaságirányítás lehetőségeivel, a munkaerő- és a bérpolitikai elképzeléseket a legtöbbször helyesen a termelési célok szolgálatába állították. /mti/

-.-

bb. 19. koreai mezőgazdasági küldöttség érkezett hazánkba

t/sq/rj cz

1970. április 24.

a medosz elnökségének és a termelőszövetkezetek országos tanácsának meghívására kong bjong mo alelnök vezetésével hazánkba érkezett a koreai mezőgazdasági dolgozók szövetségének három tagu küldöttsége. a vendégek tanulmányozzák a hazai mezőgazdasági üzemek munkáját, valamint megismerkednek a szakszervezeti és a termelőszövetkezeti mozgalom eredményeivel. /mti/

bb 25. Lottó tájékoztató

j bh -cz

1970. április 24.

a sportfogadási és lottóigazgatóság közlése szerint a herenden megtartott 17. heti lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

44, 45, 49, 56, 90.

az április 27-én megtartandó nyilvános havi tárgynyermény-sorsoláson a 14. játékhet szelvényei vesznek részt. /mti/

-.-

- 13 -

11.05 bh

Tb 1130

bb 20. aköv tanmühely avatás kaposvárott

vid bh -cz

1970. április 24.

a kaposvári 13. sz. aköv füredi uti telepén pénteken ünnepélyes keretek között avatták fel az ország egyik legkorszerűbb tanmühelyét. a több mint három millió forintos beruházásból épített kétszintes létesítményt a somogy megyei állami építőipari vállalat nyolc hónap alatt készítette el és adta át rendeltetésének. a 100 fős jól felszerelt tanmühelyben autószerelő, autó-villamossági és karosszéria lakatos szakmát tanuló első és másodéves ipari tanulók végeznek önálló gyakorlati munkát kiváló oktatók irányításával. az épület szociális helyiségekkel is rendelkezik. a tanmühely - avatón suri sándor a 13. aköv igazgatója mondott beszédet és méltatta az új létesítmény jelentőségét, szerepét az autós-szakember utánpótlásban./mti/

-. -

bb 21. a kiosz választmányi ülése

t sz/lk ie bh -cz

1970. április 24.

pénteken megkezdte kétnapos országos választmányi ülését a kiosz. a kisiparosok számának gyarapodásáról és tevékenységük alakulásáról számolt be dr. gervai béla elnök. az ülésen részt vett horváth gyula könnyűipari miniszterhelyettes is.

a kisiparosok száma a legújabb felmérések szerint meghaladja a 82 ezret, 5 600-al több, mint az előző év hasonló időszakában. budapesti egy év alatt az iparoslétszám 5,8 százalékkal, ezen belül a külső kerületekben 7,8 százalékkal gyarapodott. a magánkisipar becsült forgalma a ksh adatai szerint 1968-ban 5 milliárd 547 millió forint volt, 1969-ben pedig 5 milliárd 842 millió forint értékű munkát végeztek a kisiparosok. ennek 83,9 százaléka volt szolgáltatás, és mindössze 16,1 százalékot képviselt az árutermelés./mti/

-. -

bb 22. dr. Lévárdi ferenc

lk ie bh -cz

1970. április 24.

nehézipari miniszter pénteken délelőtti hivatalában fogadta az iraki gazdasági delegáció vezetőjét, dr. fakhrí kadduri-t, az iraki köztársaság gazdasági és kereskedelemügyi miniszterét. a megbeszélésen a két országot kölcsönösen érintő gazdasági kérdésekről tárgyaltak./mti/

-. -

- 14 -

11.20 bh

Tb 1340

bb 23. új címer nyíregyházának

vid bh -cz

1970. április 24.

új címer alkotásáról döntött legutóbbi ülésén a nyíregyházi városi tanács végrehajtó bizottsága. jelenlegi címerét - a pajzs alakú címer felső részének közepén kék mezőben templom, két oldalán nyírfa, az alsó részén vörös mezőben aranykalászt tartó kéz látható - 1836-ban kapta. ez már nem fejezi ki nyíregyháza mostani gazdasági, társadalmi, politikai szerepét, nem jelképezi azt a nagy társadalmi átalakulást, amely az elmúlt 25 év alatt bekövetkezett a város életében. ezért a végrehajtó bizottság úgy határozott, hogy a képző- és iparművészeti lektorátussal egyetértésben nyilvános pályázatot hirdet a város új címerének megtervezésére. a végrehajtó bizottság felkéri a képző- és iparművészeti lektorátust a pályázat meghirdetésére./mti/

-. -

bb 24. gyorsabban szaporodnak a bányások - juhásznapi mecsekben

vid bh -cz

1970. április 24.

a pásztorok hagyományos tavaszi ünnepén, szent györgy napján - pénteken - rendezték meg a baranyai juhászok idei találkozóját. a sorrendben immár a hetedik juhásznapi színhelye a mecseki hegyháton fekvő sásvölgy. a százezres baranyai birkaállomány zöme ugyanis a mecseki juhászokhoz van és a következő évek során még erőteljesebben fejlesztik a hegyvidék nyárait. a juhásznapi bejelentették: több gazdaságban eredményes kísérletek folynak az anyajuhok gyakoribb bányáztatásával. a hagyományos évi egyszeri elletés helyett áttértek a két évenkénti háromszori elletésre és így folyamatosan szállíthatnak bányákat exportra. az idén körülbelül 25 ezer juhot exportálnak a baranyai juhászokból és ez a szám - a bányások gyorsabb szaporodása folytán - a következő években tovább emelkedik. a szakemberek azonban figyelmeztették a juhtenyésztőket, hogy a gyakoribb bányáztatás nagy megterhelést jelent az anyajuhok számára, ezért az eddigi külterjes tartásról át kell térni az intenzív tenyésztésre. a juhásztalálkozó résztvevői ellátogattak a mecsek hegyei között fekvő bükkösi állami gazdaságba, az ország egyik legnagyobb juhász gazdaságába, ahol megismerkedtek az anyajuhok intenzív tartásával és a bányahizlalás korszerű technológiájával./mti/

-. -

- 15 -

11.40 bh

Tb 1340

bb 26. a kgst országok olajipari szakembereinek látogatása
bázakerettyén

vid bh -cz

1970. április 24.

a kgst országok olajipari szakbizottsága hazánkban tartja soronlevő tavaszi ülését. a bizottság pénteken a gyakorlati kérdések tanulmányozására a délzalai olajmezők egyik központjába, bázakerettyére látogatott. az olajmező technikai termelőberendezéseit, a parafintalanítási eljárást, a segédgázzal történő másodlagos olajtermelési módszert, valamint az eróziós perforálást és az olajmező automatikusan működő felszíni technikai berendezéseinek működését tanulmányozták. az eróziós perforálás módszere, valamint a berendezések tanulmányozása azért került a szakbizottsági ülés tananyagába, mert ez, a másodlagos termelésnél nélkülözhetetlen munkaeszközt és technológiát Magyarország szállítja a kgst országoknak./mti/

-. -

bb 27. naponta több mint öt millió köbméter vizet „csapolnak”,
le a balatonból

vid bh -cz

1970. április 24.

husz esztendeje nem volt ilyen magas a balaton vízállása mint az idei esztendőben. a hatszáz négyzetkilóméter kiterjedésű tóban normális körülmények között két milliárd köbméternyi vízmennyiség szokott lenni, most 30-40 centiméterrel magasabb a vízszint. ezért április 3-tól tart a másodfoku belvízvédelem. ugyanis az erős és gyakori északi szél a déli partra sodorja a nagymennyiségű vizet és az alacsony partszéléken a két-három méter magas hullámok több helyen elöntik a területet és a part közvetlen közelében álló nyaralók közül is sok vízben áll. ezeken a részeken szivattyúval dolgoznak állandóan, hogy megsabadítsák „terhüktől”, a talajt és a nyaralókat. ezenkívül állandóan „csapolják”, a balaton, a sió-zsilipen naponta átlagosan több mint öt millió köbméter vizet engednek le. január óta 290 millió köbméter vizet vonult el a sió-csatornán. az országos vízügyi hivatal balatoni szakaszmérnökségén állandóan figyelik a helyzetet, eddig sikerült a károkat elhárítani és remélik, hogy a további „csapolás”, és a napos idő következtében fokozódó párolgás nyomán hamarosan helyreáll az egyensúly a jelek azt mutatják, hogy az idén bőségesen lesz víz a balatonban, a fürdőzők nagy örömeire./mti/

-. -

- 16 -

11.55 bh

Td1340

bb 32. e m b a r g ó : 16.00 óráig!

a szocialista munka vállalata címmel tüntették ki a szolnok
megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalatot

vid ká bh -cz

1970. április 24.

a szolnok megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat az 1969-ben elért eredményei alapján elnyerte a mezőgazdasági és élelmiszeripari miniszter és az élelmiszeripari dolgozók szakszervezete elnökségének vörös vándorzásdíját, az ezzel járó kiváló vállalat címet és a szocialista munka vállalata kitüntetését. ebből az alkalomból pénteken ünnepséget rendeztek a vállalat törökszentmiklósi művelődési házában. a kitüntetéseket dr. kasza béla a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium termelési és műszaki főosztályának helyettes vezetője és bertalan istván, az édosz elnökségének tagja adta át a vállalat kollektívájának. az ünnepségen a vállalat dolgozói között mintegy százezer forint jutalmat osztottak ki./mti/

-. -

bb 33. intenzív terápiás osztályai gazdagodott a szolnoki
máv kórház

vid kz bh -cz

1970. április 24.

a modern gyógyászat új eszközével gazdagodott a zagyva partján épült szolnoki máv kórház: átadták rendeltetésének közvetlenül a műtő mellett kialakított intenzív terápiás osztályt. a két millió forintos költséggel felszerelt osztály egyszerre négy életveszélyes balesetet szenvedett, vagy súlyos műtéten átesett, még eszméletlen állapotban lévő beteget helyezhetnek el. csökkent életfunkcióik fenntartásáról a legmodernebb gépek, műszerek gondoskodnak. az ország ötödik ilyen jól felszerelt intenzív terápiás osztályán május elején kezdik meg a gyógyító munkát./mti/

-. -

- 17 -

12.10 bh

Td1340

bb.28. kiváló társadalmi munkások - debrecenben

vid/rj cz

1970. április 24.

a debreceni városi tanács a város fejlesztése a „tisza és virágos debrecenért”, mozgalom valamint a virágkarnevál szervezése érdekében kifejtett munkásságuk elismerésül kitüntetett jelvényeket adományozott. a „kiváló társadalmi munkás”, jelvény arany fokozatát kapta dr. tardi tiber tanácsi osztályvezető, kertész gyula a csokonai színház erkel-díjas rendezője, bencze lászló, a virágkarnevál zenei vezetője és masits lászló debreceni grafikus. ezenkívül a társadalmi munkáért kitüntetés arany fokozatát négyen, ezüst és bronz fokozatát tizen-tizen kapták meg. /mtl/

--

bb. 29. építész tanácskozás szombathelyen

vid/rj cz

1970. április 24.

pénteken országos építész tanácskozást rendeztek a szombathelyi művészklubban a város április 4-én felavatott felszabadulási emlékművének tervezési és kivitelezési műszaki problémáiról. vas megye építész társadalmával egyúttal ezzel is emlékezett a felszabadulás negyedszázados jubileumára. a dombtetőn álló 29 méter magas, legszélesebb részén 29.5 méter kiterjedésű és 1400 négyzetméter felületű vasbeton emlékmű az ország egyetlen építész megfogalmazású, tehát nem képzőművész alkotta monumentális emlékműve. egyedisége miatt érthetően az építészek érdeklődésének középpontjába került. heckenast jános ybl-díjas szombathelyi építész tervezte s a vas megyei állami építőipari vállalat, valamint két szombathelyi ktsz építette a lobogást kifejező, lendületes ívelésű hatalmas betonfalakat. alapjaiba 250, a felépítményben 450 köbméter vasbetont építettek.

amint heckenast jános tervező elmondta, tervezésileg legnagyobb problémát a szélnyomással szembeni méretezés jelentette. az építmény felületét 400 tonnányi szélterhelés terheli. a kivitelezésnél a betonozás volt a legnehezebb. mivel a kialakított vasbeton szerkezetet nem burkolták, a nyers felületet tökéletesen hibátlanul, esztétikusan kellett kialakítani. ez teljes mértékben sikerült fokozottan gondos zsákolással, a beton szemszerkezetének és cementtartalmanak helyes kiválasztásával és bedolgozásával.

/folyt.köv./

12.15 rj

- 18 -

T 01340

bb. 29 / építész.... 1. folyt./rj

a z emlékművet 40.000 négyzetméteres park övezi, amelyben 14.000 rozsdától díszlik, előtte 2500 négyzetméteres díszteret alakítottak ki. a megye vállalatai, üzemei, intézményei három millió forinttal járultak hozzá az építéséhez és a környék rendbehozása során több száz ezer forint értékű társadalmi munkát végzett a lakosság.

az ankét résztvevői megtekintették az emlékművet. a zeneiskolában kilenc nagy falon kiállítás nyílt, amely az első kapavágástól a felavatásig bemutatja az emlékmű építését.

/mtl/

--

bb. 30. sárvár és körmend első idegenvezetői

vid/rj cz

1970. április 24.

sárvár és körmend első idegenvezetői pénteken tettek vizsgát. a nagy átmenő idegenforgalmat lebonyolító rába parti helységeken ezután tíz-tíz idegenvezető kalauzolja a vendégeket. sárvár szépülő nádasy várát, arborétumát, kulturtörténeti emlékeit, lovasiskoláját, rába partját mutatja meg látogatóinak. a 8-as főközlekedési út mentén fekvő körmend idegenvezetői a helyi nevezetességeken túl az őrség szép tájaira, páratlan népi építészeti emlékeihez is elviszik a vendégeket.

a kemenesalja központjában, celldömölkön e napon kezdődött el az első idegenvezetői tanfolyam. itt szintén tizen sajátítják el a turista vendéglátás abc-jét. elsősorban a szép vulkánikus sárghegyet kívánják bekapcsolni az idegenforgalomba. /mtl/

--

bb. 34. megnyílt az „aranylakat”,

vid/kz/rj cz

1970. április 24.

a szolnoki tiszta part festői környezetében közvetlenül a négyes számú főutvonal mellett pénteken megnyílt az „aranylakat”, vendéglő. nyáron - a kerthelyiséggel együtt - nyolcszáz, télen négyszáz vendéget fogadhat egyszerre. a reprezentatív épületben magyaros és modern berendezésű különtermeket is kialakítottak. az aranylakat specialitásával jászági és kunsági ételek lesznek. az italok közül különlegességnek számít az „aranylakat”, bor, amelyet csak itt árúsítanak. /mtl/

--

12.15 rj

- 19 -

T 01340

bb 31. közvetlenebb kapcsolatra törekednek a termelőkkel a cukorgyárak - tanácskozás az édosz-székházban

t jf/gk bh -cz

1970. április 24.

a gyártási szezon tapasztalatairól és az ipar helyzetéről tanácskoztak pénteken az édosz gorkij fasori székházában a cukoripari üzemek vezetői. dr. végh albert, a magyar cukoripar igazgatófőmérnöke beszámolójában elmondotta, hogy az üzemek 126 nap alatt 325 000 vagon répát dolgoztak fel. ez az eredmény jónak mondható, különös tekintettel arra, hogy a gyártási szezon a szokásosnál később indult és a rendkívüli időjárás menet közben gyakran tette próbára az üzemek műszaki személyzetét. sokszor volt fás a cukorrépa, máskor pedig az alapanyag „törekenysége”, okozott gondot. ezzel magyarázható, hogy az üzemek naponta kevesebb répát dolgoztak fel, mint 1968-ban, mindent egybevetve azonban teljesítették a termelési célokat.

főképpen a rendkívüli időjárással magyarázható, hogy a kristálycukor minősége rosszabb az idén, mint 1968-ban, ugyanakkor azonban a finomítványok és a makkacukor jobb az előző évinél. az ipar arra törekszik, hogy növelje a finomítvány, illetve a nyers cukor arányát, ezt ugyanis előnyösebben lehet értékesíteni. az 1969-es szezonban a gyárakból kikerült cukor 17 százalékat már ilyen áruk tették ki.

a tanácskozáson szóba került, hogy az 1970. évi szerződési előirányzatot nem sikerült teljesíteni, a kívántnál 8-10 százalékkal kisebb területre kötöttek csak szerződést, ami azt bizonyítja, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek nem szívesen vállalkoznak cukorrépa termesztésére. minden bizonnyal azért, mert ez számukra kevésbé jövedelmező. az ipar ezért közvetlenebb kapcsolatokra törekszik a termelőkkel, és bizonyos anyagi ösztönzéssel igyekszik rábírni őket arra, hogy változtassák meg álláspontjukat.

az ipar a rakodógép-vásárlási akcióba anyagilag is „beszáll”, és pénzüsszegekkel segíti elő a mezőgazdasági nagyüzemek gépesítési színvonalának fejlesztését. külön üzemek is épülnek, ahol olyan répamagot készítenek, amely kevesebb műveléssel ad igen jó termést. a takarmánygyártást is igyekeznek kiszélesíteni, főképpen azért, mert a nedves répaszelet iránt csökkent az állattartó gazdaságok érdeklődése. ezt a terméket ezentul szárítva hozzák nagyobb mennyiségben forgalomba, ehhez azonban bővíteni kell a termelői kapacitást./mti/

- 20 -

12.20 bh

MA 1510

bb 35. május 1-től magasabb térítés az utasbiztosításra

t kf/mm le bh -cz

1970. április 24.

az utas-balesetbiztosítás korszerűsítését jelentette be az állami biztosító pénteki sajtótájékoztatóján magyar lajos főosztályvezető.

május 1-től lényegében változatlan díjakkal - az eddigi 10 filléres biztosítás megszüntetésével - felemelt szolgáltatásokat nyújtanak az utas-balesetbiztosításokra. az új feltételek szerint - a távolságtól függően eddigi 20, 40, 60 filléres illetve a havi és az évi bérletnél az 1 és 5 forintos biztosítási díjra - általában kétszeres térítést nyújt a biztosító. a baleset utáni betegállomány idejére - legfeljebb száz napig - a dolgozónak napi 50 forint, a munkaviszonyban nem állóknak napi 30 forint kártérítés jár. ha a balesetet szenvedett személy társadalombiztosításban nem részesül, az igazolt orvosi ápolási költségeket 5 ezer forintig megtérítik. amennyiben a baleset maradandó rokkantságot okoz, a rokkantság súlyosságától függően az eddigi 50 ezer forint helyett 100 ezer forintig terjedhet a kártérítés. a poggyász-, vagy a ruhakárokra a baleset alkalmával az eddigi legfeljebb 5 ezer forint helyett maximálisan 8 ezer forintot is fizet a biztosító.

május 1-től - egyelőre csak egyes pénztáraknál - új, úgynevezett szelvényes menetjegyek kerülnek forgalomba. ha valaki nem kívánja igénybevenni az utas-balesetbiztosítást, a pénztáros a jegyről levágja a szelvényt. az új jegyeket fokozatosan vezetik be. az egységes szelvényes menetjegyek teljes bevezetéséig az utasok egyrészt az új típusú jegy szelvényével, másrészt bélyeggel igazolhatják balesetbiztosításukat. az új térítésű utas-balesetbiztosítás egyébként a máv-ra, az autóközlekedésre és a mahart-ra, valamint a helyiérdekű vasutara egyaránt érvényes./mti/

bb 36. magyar iraki gazdasági tárgyalások

tr le bh -ca

1970. április 27.

dr. bíró józsef külkereskedelmi miniszter pénteken délután fogadta dr. fakhri kadduri iraki gazdasági minisztert. a két miniszter áttekintette a magyar-iraki együttműködési egyezményt előkészítő tárgyalások jelenlegi állását, megvitatta a készülő egyezmény végrehajtásának és a kapcsolatok fejlesztésének néhány kérdését./mti/

- 21 -

12.30 bh

MA 1510

bb 37. másodpercenként 3500 köbméter vizet szállít a tiszta - megállt az áradás a folyó déli szakaszán

vid kz bh -cz

1970. április 24.

tizenegy napja tart a harmadfoku védekezés az alsótisza-vidéki vízügyi igazgatóság 100 kilométer hosszúságú folyószakaszán. a 29 év óta legmagasabb árhullám tetőzéséhez érkezett: megállt az áradás, az elmúlt huszonnégy órában jóformán semmit sem változott a vízszint, a nyári és az őszi hónapokban mindig rendkívül keskeny tiszta hatalmas folyammá duzzadt. vízállása jelenleg 9 méterrel magasabb az elmúlt év őszi átlagos szintjénél. másodpercenként 3500 köbméter víztömeget szállít, rendkívül gyorsan.

A következő napokban - az előrejelzésekből ítélve - lassu ütemű apadás várható. kedvezőbb a helyzet a maroson is: a vízállása most már nemcsak a felső, romániai, hanem a magyarországi szakaszon is csökkent. /mti/

-. -

bb 38. erdészek jubileumi ülése egerben

vid kz bh -cz

1970. április 24.

az országos erdészeti egyesület helyi csoportja - hazánk felszabadulásának 25. évfordulója tiszteletére - jubileumi ünnepi ülést tartott pénteken egerben. az ülésen az erdőgazdálkodás műszaki fejlesztésének 25 éves eredményeiről, az erdőművelés negyedszázados fejlődéséről, az anyagmozgatás és az erdőfeltárás korszerűsítéséről, valamint az erdőgazdasági dolgozók szociális, kulturális helyzetéről és munkakörülményeiről tanácskozott, több mint száz szakember. az előadók hangsúlyozták, hogy a mátrai erdőkben az utóbbi 25 évben csaknem százszázalékosan gépesítették a fakitermelést. az erdei munkát régen jellemző nehéz fizikai munkát ma már teljes egészében gépek végzik a mátrában. /mti/

-. -

- 22 -

12.38 bh

Tb 1410

bb 40. időjárásjelentés

bh -cz

1970. április 24.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken 12 órakor:

az enyhe idő tovább tart

szárazföldünk legnagyobb részének időjárását két nagyki-terjedésű áramlási rendszer határozza meg, a földközi-tenger nyugati medencéjén, a balkán félszigeten át, száraz meleg időt okozva, szubtrópusi eredetű levegő áramlik észak-kelet felé, ezzel egyidőben nyugat-európa balti-tengeri térsége és közép-európa jelentős része fölött egymást követik az évszaknak megfelelő hőmérsékletű óceáni levegő nedvesebb és szárazabb hullámai. hatásukra itt változékony, enyhe, többfelé szeles az idő és futó esők, záporok alakulnak ki. az óceáni levegő pályája lassan dél felé helyeződik át. így hatása a következő 36 órában érezhető lesz a kárpát-medencében is.

hazánkban csütörtökön száraz meleg idő volt. az észak-keleti országrészben 3-6 másról 7-12 órán át sütött a nap. a hőmérséklet napközben 20-26 fokig emelkedett. a péntekre virradó éjszaka szokatlanul enyhe volt, hajnalra csak 9-15 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt változóan felhős, száraz idő volt 11 órára az észak-nyugati megyékben 17-20 másról 20-23 fokig emelkedett a hőmérséklet.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 19 fok volt a sok évi átlagnál 6,4 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 20 fok a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, alig változok.

várható időjárás szombat estig:

felhőátvonulások, inkább csak északon futó esőkkel. mérsékelt változó irányú, de megélénkülő nyugati északnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-14 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: az északnyugati megyékben kevéssé 20 fok alatt, ország többi részén néhány fokkal 20 fok felett.

a duna vízállása budapestnél 598 centiméter. /mti/

-. -

- 23 -

Tb 1410

bb 39. „köszörülék”, agancsukat a bükk őrzbakok

vid kz bh -cz

1970. április 24.

a hosszúra nyult tél miatt még csak most vetik le téli bundájukat a bükk és zempléni hegyvidék nemesvadjai. „szörben”, van még az őzbakok agancsa is, ezért a borsod megyei vadászati felügyelőség a szokásos április 20 helyett csak május elsejétől engedélyezi a kilövésüket.

az erdészek megfigyelték, hogy a vadváltóknál már „fel sebeztek”, a fák kérgét az agancsukat köszörülő őzbakok. az a szokásuk, hogy a csontképződményt védő szőrreteget dörzsöléssel távolítják el. mint a dörzsölés magasságából és a fán ejtett horzsolásokból megállapították a bükk őrzbakok a korábbi éveknél erőteljesebb, nagyobb „nyársakat”, növesztettek, s azok berakódottsága, „gyöngyözöttsége”, is erőteljesen javult.

a tavaszi vadászidényben csaknem kétszáz őzbakot selejteznek a bükk és zempléni erdőségekben, valamint a tokaj, taktaharkány, mezőcsát körüli ligeterdőkben. /mti/

bb 41 magyar-ndk gazdasági tárgyalások

t sl/lk bh -cz

1970. április 24.

timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese és wolfgang rauchfuss, az ndk minisztertanácsának elnökhelyettese a magyar-német gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság elnökei péntek délelőtt tárgyalásokat folytattak a két ország gazdasági kapcsolatainak továbbfejlesztéséről.

kölcsönösen informálták egymást országok gazdasági helyzetéről és a következő ötéves terv kidolgozásának állásáról. véleménycserét folytattak a gazdaságirányítási rendszerek reformjának tapasztalatairól.

áttekintették az 1971-75. évekre folytatott tervegyeztetés eddigi eredményeit és az 1970. évre megkötött külkereskedelmi árucsereforgalmi megállapodás realizálásának állását.

meghatározták a magyar-német gazdasági és műszaki tudományos együttműködés bizottság feladatait a párt- és kormánydelegációk 1970. januári tárgyalásain a kutatási és termelési kooperációs kapcsolatok kiszélesítésére hozott megállapodások realizálására.

elhatározták, hogy a bizottság legközelebbi ülését 1970. októberében budapesten tartják.

wolfgang rauchfuss péntek délután meglátogatta a csepel vas-és fémművek szerszámgyárát. /mti/

13.25 bh

Tó 1445

- 24 -

bb 42. meggyorsul az építőanyagipar fejlődése - sajtótájékoztató a kutatási, a tervezési és a beruházási munkákról

t sb/gk bh -cz

1970. április 24.

az előzetes tervek szerint a negyedik ötéves tervben mintegy 50 százalékkal több építőanyagipari beruházásra kerül sor, mint a harmadik ötéves tervben. a korszerű szilikátipari üzemek beruházásaiban különösen jelentős munkát végez a szilikátipari központi tudományos és tervező intézet. erről a fontos tevékenységéről tájékoztatta péntek délelőtt az újságírókat dr. talabér józsef, az intézet igazgatója.

elmondotta, hogy az intézet - amelyet 17 évvel ezelőtt alapított dr. korach mór akadémikus - a hazai építőanyagipar műszaki fejlesztésének szellemi bázisa. mindössze tizen kezdték a kutatásokat, s most már 900-an dolgoznak az intézetben. sok kutatási eredményük a nemzetközi tudományos körökben is nagy elismerést keltett. magyar iskolaként tartják számon a cement- és funomkerámiapiari nyersanyagok felkutatásában és hasznosításában kialakított új eljárásaikat. újfajta tűzálló anyagok kidolgozásával majdnem kétszeresére növelték az üveglipari kemencék falzatának élettartamát.

az utóbbi négy évben már nemcsak kutatással, hanem az új üzemek megtervezésével és a beruházások lebonyolításával is foglalkozik az intézet. korábban a külön szervezett kutatási, tervezési és beruházáslebonyolítási munkák összevonása újabb nagy lehetőségeket nyújtott a tudományos és műszaki-fejlesztési eredmények közvetlen hasznosítására és az új létesítmények építésének meggyorsítására. így az évi egymillió tonna kapacitású beremendi cement és mészmű egy évvel hamarabb épül fel, mint amennyi ideig a váci nagy cementgyár beruházása tartott. a beruházásban résztvevő vállalatok dolgozóinak felajánlásaként pedig fél évvel előbbre hozták a határidőt, s az első gépsor már 1972. április 4-én megkezdheti a munkát. ilyen komplex módon készítették elő az év 10 millió négyzetméter síküveg gyártására terveit orosházi táblaüvegyár építését, amelyet 1974-ben fejeznek be, de már 1973-ban részlegesen megkezdte a termelést. az ország cementellátási gondjainak megszüntetése érdekében most már hozzáftak az iparág legnagyobb ipartelepének, az évi másfél millió tonna cementet gyártó hejőcsabai cement- és mészmű beruházási programjának előkészítéshez is. a javaslatban azt terjesztik elő, hogy lehetőleg még a negyedik ötéves terv vége előtt, 1974-ig felépüljön ez a gyáróriás. ezzel a munkával újabb rekordot állítanak fel a nagyberuházások tervezésének és építésének gyors lebonyolításában. /mti/

13.35 bh

Tó 1445

- 25 -

bb 43. tervpályázat nagykanizsa városközpontjának rendezésére
1 sb/gk ie bh -cz
1970. április 24.

a nagykanizsai városi tanács végrehajtó bizottsága és az építésügyi és városfejlesztési minisztérium - a közlekedés- és postaügyi minisztérium közreműködésével - tervpályázatot hirdetett nagykanizsa városközpontjának rendezésére. az elavult belterületi városrészek átépítését, korszerűsítését kell megoldani, de ugyanakkor meg kell őrizni és ki kell hangsúlyozni a műemlékeknek és a régi városszerkezet tereinek történeti jellegét. az elavult, régi házak helyén 800-1100 új lakást kell építeni, s az építési területeket úgy kell kiválasztani, hogy egy-egy körzetben legalább 250-300 lakás kapjon helyet. a tervezőknek számos új intézménnyel is gazdagítaniuk kell a városközpontot, többek között szállodát, áruházat, különféle vendéglátóipari létesítményeket, gimnáziumokat, kollégiumokat és irodaházakat kell tervezni.

a pályázati kiírás átvehető az építésügyi és városfejlesztési minisztérium gazdasági hivatalában, a kész terveket legkésőbb július 20-ig kell elküldeni a nagykanizsai városi tanács építési és közlekedési osztályának. a legjobb tervek díjazására és megvásárlására összesen 300 000 forintot irányoztak elő. a pályázat eredményét augusztus 10-ig nyilvánosságra hozzák. /mti/

bb 44. megkezdődtek a iv. kőszegi ifjúsági filmnapok
vid kz bh -cz
1970. április 24.

pénteken megkezdődtek a iv. kőszegi ifjúsági filmnapok. a jelentős kulturális esemény a pályakezdő, fiatal hazai és külföldi filmművészek fóruma. elsőfilmek fesztiváljaként indult négy évvel ezelőtt, de ma már másodfilmek is részt vesznek rajta. öt napján öt magyar és tizenegy, külföldi -bolgár, csehszlovák, jugoszláv, lengyel, ndk, román és szovjet filmet mutatnak be. ezenkívül fórumot kapnak a hazai rövid- és dokumentumfilmek s első ízben jelentkezik kőszegen a katonai filmstudio.

a filmnapok nem verseny jellegűek. a közönség véleménye szerint legjobb alkotás nyeri el kőszeg város aranykulcsát. jutalmakat és okleveleket is adományoznak. a kiesz központi bizottságának lapja - a magyar ifjúság - közönségdíjat alapított s ezt az olvasói szavazatok alapján a filmnapok legsikeresebb és az előző év legjobb ifjúsági filmjének alkotói kapják.

neves művészek, rendezők, hazai és külföldi filmművészek, kritikusok, esztéták vesznek részt a filmnapokon. több művész-közönség találkozóra, szakmai kerekasztal konferenciára kerül sor.

a megnyitón a kőszegi jurisich vár lovagtermi fesztivál-mozijában levetítették „dzsamila szerelme”, című új szovjet filmet. díszbemutatón láthatta a közönség az „ítélet”, című monumentális új magyar filmet. a díjakat április 29-én osztják ki.

egyidejűleg a fiatal vasi képzőművészek alkotásaiból kiállítás nyílt a jurisich várban. /mti/

bb. 45. a kis- és középüzemek fejlesztéséről határozott a gazdasági bizottság

1/sl/rj ie hgy
1970. április 24.

a minisztertanács tanácsszervek osztálya vezetőjének, a magyar nemzeti bank elnökének és az okisz elnökének együttes előterjesztése alapján a kormány gazdasági bizottsága megvizsgálta a kis- és középüzemek helyzetét.

az előterjesztés megállapítja, hogy a nagymértékű vállalati centralizáció hazánkban az indokoltnál nagyobb mértékben szűkítette a kis- és középüzemek körét; ez különösen a fogyasztási cikkek előállításában érezteti a negatív hatását. pedig a kis- és középüzemek különösen azért előnyösek, mert kapacitásukat rugalmasan át lehet állítani a belső piac igényeinek megfelelően, s ez jelentős a lakosság ellátása szempontjából a gazdasági-rányítás jelenlegi rendszere fokozottan felszínre hozta ipari strukturánk fejlődésének említett hiányosságait, nem utolsósorban azt, hogy a nagyfokú centralizálás olyan területeken teremtett monopol-helyzetet, ahol az műszakilag és gazdaságilag nem indokolt.

a gazdasági bizottság az előterjesztést tudomásul vette. megállapította, hogy a nagyvállalati szervezet továbbfejlesztéséről korábban megjelent határozatának elveit alapul véve, az ellátás javítása, az igények rugalmasabb kielégítése és a verseny erősítése érdekében egyes területeken - főként a feldolgozóiparban - fokozott szerephez kívánatos juttatni a kis- és középüzemeket. a gb felhívta az érintett minisztereket és az országos hatáskörű szervek vezetőit, hogy tárják fel a kis- és középüzemek fejlesztésének, korszerűsítésének lehetőségeit és feltételeit. az ágazati miniszterek döntéseiknél vegyék figyelembe az említett üzemek lehetőségeinek fokozott kihasználását.

a gazdasági bizottság több határozatot hozott, amelyek alapján már az évtől segítik a kis- és középüzemek fejlesztését. e célra az éves beruházási hitelkeretek megállapításakor elkülönített hitelkeretet kell biztosítani. gondoskodni kell arról, hogy a kis- és középüzemek már az idén is kapjanak beruházási hitelt. a hiánycikkek termelését vállaló üzemekre ki kell terjeszteni azokat a hitelpreferenciákat, amelyeket a vas-műszaki hiánycikkek termelésének segítésére rendszeresítettek. a gb felhívta a megyei tanácsok és a fővárosi tanács vb elnökeit, hogy a tanácsok saját eszközeikből is segítsék a kis- és középüzemek előrehaladását, például társulással. a külkereskedelmi minisztert arra hívta fel a gazdasági bizottság, hogy a szocialista gépipport lehetőségeit fokozottan használják fel a kis- és középüzemek fejlesztésére. /mti/

14.08 rj

- 27 -

TBA445

bb. 49. a nyugdíjfolyosító igazgatóság közleménye

rj le hgy

1970. április 24.

az ellátások 1970. március hó 1. napjától végrehajtott kiegészítéséről szóló rendelkezést a tapasztalat szerint sokan tévesen értelmezik, ezért a nyugdíjfolyosító igazgatóság a következő tájékoztatást adja:

- 1./ az 1600 ft-on aluli nyugellátások legfeljebb 1600 ft-ig való kiegészítése attól függ, hogy az ellátás első izbeni folyósításának napja 1954. október hó 1. 1959. január hó 1., 1969. január hó 1. előtti nap, vagy sem.
 - a./ az 1954. október hó 1. előtti jogszabályok alapján megállapított sajátjogu ellátások kiegészítése 20 százalék, de legalább havi 60 ft. özvegyi, szülői és árvaellátásokat 20 százalék, de legalább havi 40 ft-tal kell kiegészíteni.
 - b./ az 1954. október hó 1-től 1958. december 31-ig érvényben volt jogszabályok alapján megállapított sajátjogu nyugdíjakat 10 százalékkal, de legalább havi 60 ft-tal kell kiegészíteni. az özvegyi, a szülői nyugdíjakat és az árvaellátásokat 10 százalékkal, de legalább havi 40 ft-tal kell kiegészíteni.
 - c./ az 1959. január hó 1. és 1968. december 31 között megállapított sajátjogu nyugdíjakat havi 60 ft-tal kell kiegészíteni. az özvegyi, a szülői nyugdíjakat és az árvaellátásokat havi 40 ft-tal kell kiegészíteni.
 - d./ az 1968. december hó 31. után 610 ft-nál alacsonyabb összegben megállapított, vagy megállapításra kerülő sajátjogu nyugdíjak összege 610 ft-nál kevesebb nem lehet.
- 2./ a nyugdíj a munkaviszony megszűnését követő naptól állapítható meg, ezért azok, akiknek munkaviszonya 1968. december hó 31-én szűnt meg, nyugdíjra csak 1969. január hó 1-től jogosultak, tehát kiegészítés részükre nem jár.
- 3./ „hozzá tartozói ellátás”, alatt azok az ellátások értendők, amelyeket az elhunyt dolgozó vagy nyugdíjas nátramaradottainak állapítanak meg. Ilyenek: az özvegyi nyugdíj, a szülői nyugdíj, az árvaellátás.

nem hozzá tartozói ellátás a házastárs /élettárs/ után folyósítható házastársi pótlék, illetőleg a gyermekek utáni családi pótlék. ezek összege 1970. március hó 1. napja után is változatlan maradt.

/folyt.köv./

14.33 rj

- 28 -

bb. 49. / a nyugdíjfolyosító... 1. folyt./rj

- 4./ változatlan maradt a házastársi pótlék megállapítására vonatkozó rendelkezés is. házastársi pótlékot annak a nyugdíjasnak lehet megállapítani, akinek ellátása a havi 1000 ft-ot nem éri el.

változatlan maradt a nők saját munkaviszonya után járó és az özvegyi jog megállapított nyugdíjának együttes összeghatára. így ha az egyik vagy mindkét ellátás megállapítására 1970. február hó 28-át követően került vagy kerül sor és a két ellátás egyike sem éri el a 800 ft-ot, a két ellátás együttesen legfeljebb 800 ft összeghatárig folyósítható. /mti/

bb 46. elméleti ülészak, emlék-kiállítás szombathelyen

vid fm bh hgy

1970. április 24.

Lenin születésének 100. évfordulója alkalmából elméleti ülészakot rendezett pénteken szombathelyen az mszmp vas megyei bizottságának oktatási igazgatósága. az ülészakot németh istván, a megyei pártbizottság titkára nyitotta meg, majd dr. bán károly, a mszmp központi bizottságának osztályvezetője „korunk és a leninizmus”, L. A. Vozneszenszkij, az szkp kb agitációs és propaganda osztályának elméleti tanácsadója pedig „a szocialista gazdaságról szóló lenini tanítás és annak megvalósítása a szovjetunióban”, címmel tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást.

ezután négy szekcióban - társadalomfilozófiai, gazdaságpolitikai, politikai és államelméleti szekciókon foglalkoztak Lenin életművével.

a centenáriumi alkalmából a szombathelyi forradalmi múzeumban kiállítás nyílt Leninnel kapcsolatos bélyegekből. /mti/

14.35 bh

101525

- 29 -

bb 47. félezer véradó vett részt csornán győr-sopron megye véradójának találkozáján

vid fm bh hgy

1970. április 24.

győr-sopron megye huszezer önkéntes véradója az elmúlt esztendőben 2 800 liter vért adott, őket köszöntötték pénteken csornán, a művelődési házban megtartott megyei véradó ünnepségen, amelyen félezer többszörös véradó és szervező vett részt, a ünnepségen utörök köszöntötték a véradókat, majd dr. györgy ernőnének, a vöröskereszt megyei titkárnak megnyitó szavai után dr. soóky lászló, a vöröskereszt főtitkárhelyettese a megye 18 véradójának a „kiváló véradó”, jelvény bronz, - ezüst, illetve aranyfokozatát adta át annak elismeréseként, hogy eddig 10-nél, 15-nél illetve 20-nál több esetben adtak vért a rászorulóknak. az ünnepségen okleveleket adtak át a véradómozgalom szervezésében kitűnt üzemeknek, vállalatoknak és intézményeknek. /mti/

bb 48. ötödször került sor győrről a szép magyar beszéd országos döntőjére

vid fm bh hgy

1970. április 24.

a művelődésügyi minisztérium közoktatási főosztálya, a kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága, a győr megyei, valamint a győri városi tanács művelődésügyi osztálya és a győri kazinczy ferenc gimnázium rendezésében - kazinczy emlékezete - az idén kerül sor ötödször a szép magyar beszéd országos döntőjére a rábaparti városban.

a elmúlt hetekben az országban több mint tízezer középiskolás versengett a döntőbe jutásért, végül is 65-en kerültek a győri döntőbe, amelynek megnyitására pénteken a rába művelődési házban került sor.

a megjelenteket szaló lajos, a győr-sopron megyei tanács vb elnöke köszöntötte, közöttük péchy blanka színművésznőt, a magyar népköztársaság érdemes művészt, a kazinczy-érem alapítóját. *helyettes*

az ünnepi megnyitó után a szabadon választott szövegek mondásával kezdődött el a verseny. a bíráló bizottság elnöki tisztét dr. bencédy józsef, a művelődésügyi minisztérium főosztályvezetője, az országos oktatási tanács titkára látja el. a bizottság tagjai közt van péchy blanka színművésznő, a kazinczy-díj alapítója, dr. deme lászló, a magyar tudományos akadémia nyelvtudományi intézetének osztályvezetője, sasvári erzsébet, a kish központi bizottságának munkatársa, körmenyi lászló kazinczy-díjas, a magyar rádió és televízió főbemondója.

szombaton délelőtt a kötelező szöveg mondásával folytatódik a verseny, az ünnepélyes eredményhirdetésre pedig vasárnap kerül sor. /mti/

14.45 bh

NA 1600

bb 50. baranya 5000 éve a pécsi janus pannonius muzeum régészeti kiállításán

vid fm bh hgy

1970. április 24.

a pécsi janus pannonius muzeum munkatársai pénteken bemutatták az újságíróknak az új régészeti kiállítást, amely baranya 5000 éves történetét eleveníti meg az i.e. iv. évezredtől a magyar középkorig. a legkorszerűbb rendezési elvek szerint, a legkorszerűbb technikai eszközök felhasználásával készült tárlat szemléletesen mutatja be a duna és a dráva közötti területen egymást váltó emberi közösségek történetét.

a kiállításon mintegy négyezer tárgy kapott helyet többségükben az elmúlt két évtized ásatásainak leletanyagából, amelyek révén pontosabbá, hitelesebbé váltak ismereteink déldunántul multjáról. a bemutatott tárgyak között van a világhírű 4500 éves zengővárkonyi szoptató anya és a 3700 éves zóki kacsa szobra, a jakabhegyen feltárt vaskori erődített telep makettje, valamint a római kori pécs - sopianae - őskeresztény temető kápolnáinak rekonstruált, kicsinyített mása, amelyet égetett kővekből építettek meg. itt mutatják be selső izben az 1963-1967 között feltárt majsi árpád-kori temető leletanyagát is - ez a legnagyobb honfoglaláskori temető a kárpát-medencében - és ugyancsak most állították ki először a mohácsi - több mint negyvenezer ezüstdé-nárból álló - pénzleletet.

a kiállítás elé módszertani részt helyeztek el, amelynek alapján a látogatók megismerhetik a régészet műhelytitkait. a legfontosabb magyarázó szövegek három nyelven - magyarul, németül és angolul - készültek, s ugyancsak a könnyebb tájékozódást szolgálja majd a magnetofonos tárlatvezetés. a pécsi régészeti kiállítást vasárnap nyitják meg és ez alkalommal adják át első izben a muzeumpártolók számára alapított janus pannonius emlékérmét. /mti/

bb 51. páratlan török kori emlékre - eddig ismeretlen vízvezetékrendszerre bukkantak pécsen

vid ká bh hgy

1970. április 24.

pécs rendkívül gazdag török kori emlékei páratlan lelettel gazdagodtak. a történelmi belvárosban, a káptalan utca 4. számú ház udvarán, váratlan földomlás nyomán szabaddá vált gödörben észak-déli irányu nyílást találtak. /folyt. köv./

- 31 -

15.00 bh

NA 1600

bb 51. /páratlan török kori ... 1. folyt./ bh

kovács valéria, a janus pannonius muzeum régésze harminc méter mélyen vágig járta az előtárult, boltozatosan megépített, másfél méter magas és 70-80 centiméter széles csatornát. megállapítása szerint a kitűnően megépített alagut kétséget kizáróan a török hódoltság idejéből való és az aljában elhelyezett vízvezeték védelmére készítették. a csövek jellegzetes török módra, agyagból készültek. az alagut oldalfalait a péc mellett a jakab-hegy faragott mészkőből építették. a boltozat faragott tufa, közöttük kisméretű, vörös téglákkal. a csatorna bejáratjának a legkisebb nyoma sincs a sérülésnek, kivéve az aknákon át lehullott kövek okoztak vezeték-sérülést. a vezetékben ma is folyik a víz: a további kutatás adhat választ arra, hogy honnan hova... a terület régészeti, műemléki jelentősége rendkívül nagy: ilyen vízvezeték eddig csak konstantinápolyban találtak. /mti/

bb 52. fock jeno látogatása a szegedi olajmezőn és a város felsőoktatási intézményeinél

vid fm bh hgy

1970. április 24.

a csongrád megyében tartozkodó fock jeno, a mszmp politikai bizottságának tagja, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke - györi imre, a csongrád megyei pártbizottság első titkára, török lászló, a csongrád megyei tanács vb elnöke, dr. komócsin mihály, a megyei pártbizottság titkára, dr. ozvald imre, a szegedi városi pártbizottság titkára, dr. biczó györgy, a szegedi megyei jogi városi tanács vb elnöke és más helyi vezetők társaságában - pénteken délelőtt a szegedkörnyéki olajmezővel ismerkedett. először a szegedi dorozsmai uti olajközpontba látogatott, ahol bese vilmos, az országos kőolaj- és gázipari tröszt vezérigazgatója, valamint a magyar olajipar más vezetői fogadták. művelődési teremben hingl józsef, a nagyalföldi kutató és feltáró üzem szegedi üzemvezetője, jurátovics aladár, a nagyalföldi kőolaj- és földgáz termelő vállalat szegedi üzemének vezetője tájékoztatta a vendégeket a szénhidrogén-mező feltárásával, az olaj és a földgáz kitermelésével, az építkezésekkel kapcsolatos helyzetről és a további tervekről. ismertették, hogy az idén már több mint 950 000 tonna kőolajat, 230 millió köbméter földgázt, a tavaly termelt szénhidrogén-mennyiségnek körülbelül kétszeresét kívánják adni a népgazdaságnak. a kutatásnál, - a termelésnél és az építkezéseknél jelenleg több mint négyezer ember dolgozik. az idén 600 millió forint értékű beruházást kívánnak megvalósítani az olajmezőn. /folyt. köv./

15.15 bh

- 32 -

NA 16¹⁵

bb 52./ fock jeno... 1. folyt./ bh

a miniszterelnök kérdéseire válaszolva több szakember is elmondotta, az olaj és a földgáz leggazdaságosabb felszínre hozására törekszenek, ügyelve arra, hogy a föld mélyén rejlő kincsekből az optimális mennyiséget ki lehessen bányászni. ehhez megfelelő korszerű technológiai eljárásokat alkalmaznak.

fock jeno a beszélgetés során hangsúlyozta: nagy öröm számunkra e gazdag szénhidrogén-mező feltárása. a korszerű energia-hordozók alkalmazására való áttérés miatt azonban mind nagyobbak az igények. ezért a következő években a baráti országokból, elsősorban a szovjetunióból továbbra is növekvő mértékben kell importálnunk olajat és földgázt.

a miniszterelnök ezután körutazást tett az olajmezőn. új kutak furásának munkálatait, működő kutakat és egyéb olajipari berendezéseket tekintett meg, találkozott és beszélgetett az ott dolgozókkal, a 115-ös furásponton például vad jános állami díjas főfúrómesterrel, bogár jánossal, a kertai györgy geológusról elnevezett, a szocialista címet többszörösen elnyert brigád vezetőjével beszélgetett. ennél a 43 méter magas toronynál bemutatott egy mentési gyakorlatot: a furórtorony tetejéről mentőkosárban pillanatok alatt ereszkedett le az egyik bányász.

fock jeno a megtekintett tankállomásokon több helyen jókívánságait kifejező sorokat írt be a brigádnaplókba. az 5-ös tankállomáson hallósi jeno brigádvezető, tankállomás jelvényét adta ajándékba a miniszterelnöknek, aki megtekintette a központi ipartelegen épülő munkahelyeket, szociális létesítményeket, majd szegedre visszatérve a város határában épülő 6000 lakásosra tervezett új tarjantelepi lakónegyedet.

/folyt. köv./

bb 53. nagy józsefné

1970. április 24.

1 sz/lk/ny 1e

könnyűipari miniszter pénteken csehszlovákiába utazott, hogy megtekintse a brnói 1. nemzetközi közszükségleti-cikk vásárt. /mti/

-33-

15.28/ny

NA 16¹⁵

bb 54. a magyar közgazdasági társaság ülése

t sz/lk/ny ie

1970. április 24.

pénteken a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen újjalakulásának 10. évfordulója alkalmából ünnepi választmányi ülést tartott a magyar közgazdasági társaság. részt vett az ünnepi ülésen nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára.

dr. garamvölgyi károly, a pénzügyminiszter első helyettese, a társaság főtítkára tartotta az elnökség beszámolóját; értékelte a társaság egy évtizedes működését és megjelölte feladatait a következő évtizedre. e reladatok kidolgozásában közreműködik az elnökség legutóbbi ülésén életre hívott bizottság, amely felülvizsgálja az egyesületi munka módszerét, stílusát, kereteit, vizsgálja a következő évtizedre szóló elképzelések realizálásának módját, szervezeti, anyagi, pénzügyi, személyi feltételeit, áttekinti a társ-egyesületekkel való kapcsolatokat és kezdeményező lépéseket tesz a nemzetközi kapcsolatok kiszélesítésére.

- a magyar közgazdasági társaság - mondotta a főtítkár - a maga működési területén előmozdította a párt gazdaságpolitikájának megismertetését, közgondolkodásunkban a közgazdasági szemlélet fokozatos térhódítását, a következő évtizedben továbbra is hozzá akarunk járulni szocialista társadalmunk, gazdaságunk továbbfejlesztéséhez, gazdaságirányítási rendszerünk tökéletesítéséhez, a szocialista nemzetközi munkamegosztás és együttműködés intenzívebbé tételének elősegítéséhez. célul tűzhetjük ki a jelenlegi, a tudományok fejlődését is kedvezően ösztönző légkörben, hogy a magyar közgazdasági társaság az eddiginél még fokozottabban vállaljon szerepet közgazdasági életünk szocialista irányu formálásában. a negyedik ötéves terv kidolgozásával párhuzamosan folyó hosszútávú tervezőmunka már körvonalazza az 1985-ig terjedő időszak fejlődésének, illetve fejlesztésének fő irányát, s az alkotó közgazdászok számára nem lehet szebb feladat, minthogy hozzájáruljanak a célok realizálásához.

a választmányi ülésen elnöklő bognár józsef professzor a beszámoló és az azt követő hozzászólások után a társaság tevékenységében kiemelkedő elméleti, tudományos és szervező munkát végzett 16 közgazdásznak nyújtotta át a széchenyi istván emlékérmét.

/folyt köv/

-34-

15.40/ny

NA 16³⁰

bb 54. / a magyarfolyt/ny

a választmány ezután a társaságnak az utóbbi időben megüresedett több tisztségét töltötte be. a társaság elnöke dr. csikós nagy béla államtitkár, az országos anyag- és árhivatal elnöke lett. alelnökök: bognár józsef akadémikus, friss istván akadémikus, huszár istván, a központi statisztikai hivatal elnöke, kádas kálmán egyetemi tanár, nyilas józsef tanszékvezető docens, simai mihály egyetemi docens, szabó kálmán, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem rektora. a társaság főtítkára továbbra is dr. garamvölgyi károly. titkárok: lengyel lászló, a pénzügyminisztérium osztályvezetője és iván pál, az országos tervhivatali osztályvezető-helyettese.

az ünnepi választmányi ülést délután tudományos ülés követte. a főreferátumot dr. csikós nagy béla tartotta, az új gazdasági mechanizmus és továbbfejlesztésének lehetőségei címmel. a vitában korreferensként résztvett hetényi istván, az országos tervhivatal elnökhelyettese és nagy tamás, a magyar tudományos akadémia közgazdaságtudományi intézetének főosztályvezetője. /mti/

-.-

bb 55. beiktatták hivatalába a népfront új főtítkárát

i tf/j/ny zs

1970. március 24.

kállai gyula, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke pénteken a belgrád rakparti népfront-székházban beiktatta hivatalába a hazafias népfront országos tanácsának most megválasztott új főtítkárát, bencsik istvánt. az eseményen részt vett erdei ferenc, a magyar tudományos akadémia főtítkára, aki előzőleg a népfront főtítkáraként tevékenykedett. a népfrontban hat éven át kifejtett vezető munkájáért köszönetet mondott kállai gyula. ezután bencsik istván köszönte meg az új funkciójához előlegezett bizalmat és kérte a népfront munkásainak segítségét főtítkári teendőinek minél eredményesebb ellátásához.

/mti/

-.-
-35-

15.48/ny

NA 16³⁵

bb. 56. népfrent-titkárok értekezlete

1 tf/j/e zs hgy

1970. április 24.

országos értekezletet tartottak pénteken a hazafias népfrent központjában a budapesten és a megyékben működő népfrent-bizottságok titkárai, barati józsefnek, a népfrent országos tanácsa titkárnak tájékoztatója alapján megvitatták, milyen feladatok várnak a népfrent aktivistáira annak a határozatnak a nyomán, amelyet a nők helyzetéről hozott az mszmp központi bizottsága, a tanácskozáson jelen volt a magyar nők országos tanácsa részéről erdei lászlóné elnök és ortutay zsuzsa titkár. /mti/

bb. 57. elutazott budapestről

1 tf/j/e zs

1970. április 24.

az a négytagú delegáció, amely a jugoszláv dolgozók szocialista szövetsége képviselőjében kilencnapos látogatást tett - a hazafias népfrent vendégeként - magyarországon, a küldöttség, amelyet antun krajnovics, a szövetség horvátországi választmányának elnöke vezetett, budapesten és több vidéki városban, községben tanulmányozta a magyar népfrent-mozgalom munkáját, a helyi népfrent bizottságok szerepét, tevékenységét a közéletben, a vendégeket hazautazásukkor a hazafias népfrent több vezető munkatársa és a budapesti jugoszláv nagykövetség képviselői bucsuztatták. /mti/

bb. 58. cseterki lajos látogatása a közalkalmazottak szakszervezetében

j/e zs

1970. április 24.

cseterki lajos, az elnöki tanács titkára pénteken a közalkalmazottak szakszervezetének székházában tájékoztatta a szakszervezet központi vezetőségének tanácsai munkaterületen dolgozó tagjait, vezető funkcionáriusait és a közép-szervek függetlenített tisztségviselőit az mszmp kb áprilisi ülésének az állami élet, a tanácsok tevékenységének fejlesztésével kapcsolatos irányelvei néhány alapvető kérdéséről, az aktívulésen a szakszervezet elnöksége nevében dr. jókai lóránd főtitkár üdvözölte a résztvevőket. /mti/

15.57/e

-36-

NA 1640

bb 59. aláírták a magyar-szovjet filmmegyezményt

t szö/gg/ny zs hgy

1970. április 24.

pénteken a művelődésügyi minisztériumban aláírták a magyar népköztársaság művelődésügyi minisztériuma filmművészeti főosztálya és a szovjetunió minisztertanácsa mellett működő állami filmbizottság közötti 1970. évi munkatervet.

a munkatervet magyar részről dr. ujhelyi szilárd, a filmművészeti főosztály vezetője szovjet részről v.e. baszszakov, a szovjetunió állami filmbizottsága első elnökhelyettese írta alá.

jelen volt az egyezmény aláírásánál dr. simó jeno művelődésügyi miniszterhelyettes, valamint a szovjet filmküldöttség tagjai, továbbá a művelődésügyi minisztérium és a magyar filmszakma vezető munkatársai.

az egyezmény aláírása után f.j. tyitov, a szovjetunió budapesti nagykövete a szovjet nagykövetségen fogadást adott a küldöttségek tiszteletére. a fogadáson v.e. baszszakov a szovjet állami filmbizottság nevében a lenin - centenáriumi alkalmából eredményes munkásságukért kitüntetett díszokleveleket nyújtott át a magyar filmszakma több ismert vezetőjének: dr. ujhelyi szilárdnak, a filmművészeti főosztály vezetőjének, kondor istvánnak, a filmtröszt vezérigazgatójának, révész miklósnak, a mafilm igazgatójának, dósai istvánnak, a hungarofilm igazgatójának, nemeskürty istvánnak, a mafilm 4-es számú stúdiója vezetőjének, fábrí zoltán filmrendezőnek, a magyar film- és tv művészek szövetsége elnökének, kovács andrás filmrendezőnek, a szövetség főtitkárnak, herskó jános filmrendezőnek, a mafilm 3-as számú stúdiója vezetőjének, keleti mártonnak és szász péternek, a készülő magyar-szovjet koprodukciós filmek rendezőinek, valamint kertész bálintnak, a hungarofilm munkatársának.

a munkaterv aláírása után v.e. baszszakov a következő nyilatkozatot adta az mti munkatársának:

- a most aláírt egyezmény része akét ország között már korábban megkötött, s érvényben lévő munkatervnek. mint ismeretes, megállapodásaink alapján máris megkezdődött két koprodukciós film forgatása: a mafilm és a gorkij filmstúdiók együttműködésével készülő szász péter filmje: a kapaszkodj a fellegekbe, s a mafilm és a lenfilm stúdiók koprodukciójában forgatják keleti márton új filmét liszt ferencről. az egyezmény keretében megállapodtunk filmhetek kölcsönös megrendezésében is.

/folyt köv/

-37-

16.05/ny

M 1705

bb 59. / aláírtákfolyt/ny

nemrég novoszibirszkben, alma-atában és moszkvában mutatta be a magyar filmküldöttség a felszabadulási jubileum alkalmából a magyar filmgyártás új alkotásait. a szovjet kultúra napja alkalmából 1970 novemberében új szovjet film bemutatását tervezzük magyarországon. a lenin-centenárium alkalmából szinte minden magyar filmszínházban mutatnak be lenint és az októberi forradalmat idéző alkotást, rendeznek fotókiállítást.

- a most aláírt egyezmény alapján filmkapcsolataink további mélyítését, szélesítését tervezzük, kölcsönös filmfesztiválokra, bemutatókra, szakemberek és művészek tapasztalatcseréjére gondolunk. szeretnénk, ha a magyar filmszakemberek részt vennének májusban a minszkben megrendezendő összszövetségi filmfesztiválunkon. mi is örömmel teszünk elget a meghívásnak, amely a miskolci rövidfilm fesztiválra, illetve a pécsi játékfilm-szemlére szól. gondolom, a magyar filmkritikusok és szakemberek képviselik magukat szeptemberben az afrikai és ázsiai filmek taskenti fesztiválján is. reméljük, hogy ezen a fesztiválon bemutatjuk kiss józsefnek vámbéry ármin középázsiai utjáról készült dokumentum filmjét is.

v.e. baszkakov végül hangsúlyozta: a szovjet-magyar film kapcsolatok eddigi eredményeit jónak tartja, és reméli, hogy ez a kapcsolat a jövőben tovább erősödik. /mt1/

..-

bb 60. dr. simó jeno művelődésügyi miniszterhelyettes

1 szö/gg/ny zs hgy 1970. április 24.

több olyan művészegyüttes vezetőjét és tagját fogadta, akik hazánk felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából a szovjet-unióban rendezett magyar kulturális napokon, valamint más szocialista országokban vendégszerepeltek. a művelődésügyi minisztérium nevében köszönetét fejezték ki mindazoknak, akik értékes közreműködésükkel hozzájárultak hazánk és a baráti országok kulturális kapcsolatainak elmélyítéséhez.

/mt1/

..-
-38-

16.12/ny

NA 1710

bb 61. komplett felsőoktatási laboratóriumot szállított moszkvába az esztergomi mim

vid/e kz hgy

1970. április 24.

az esztergomi labor műszeripari művek már öt éve szállít komplett mezőgazdasági laboratóriumokat a szovjetunióba. az idén több mint négy millió rubel értékű berendezést készítenek legnagyobb külföldi partnerüknek. többek között tíz mag-, 39 takarmány- és 10 vírusdiagnosztikai laboratóriumot szállítanak szovjet megrendelésre.

most felsőoktatási laboratóriumot küldtek ki a moszkvai tyimirjazev mezőgazdasági akadémiának. az eddigiek közül ez a legnagyobb értékű. míg a komplett maglaboratóriumok 7 500, a takarmánylaboratóriumok 24-30 000 rubelba kerülnek, ennek az értéke 135 000 rubel. a 30 vagon megtöltött szállítmányban a laboratóriumi butoroktól a legkülönbözőbb műszerekig, berendezésekig mindaz szerepel, amire a felsőoktatásban szükség lehet. /mt1/

..-

bb. 61. a tsz ipari tanulói a gyárban - tsz-áruda a gyár mellett

vid/e kz hgy

1970. április 24.

érdekes szocialista szerződést kötött a szim esztergomi marógépgyára komárom megye egyik legjobban gazdálkodó termelőszövetkezetével. az esztergom-pilismaróti lenin utja tsz-szel. sokéves kapcsolatuk után most - amikor a közös gazdaságok patronálására már nincs szükség - példamutatóan megtalálták az együttműködés új formáját. a marógépgyáriak segítenek a tsz kiegészítő üzemeiben a szerszámgépek karbantartásánál, műszaki dolgozók szakmai tanácsot adnak. a termelőszövetkezet ipari tanulóit a gyár tanmühelyében gyakorlott szakemberek oktatják majd. a tsz kiegészítő tevékenységeként csomagolóanyagot biztosít a gyár export-gépeihez és be is csomagolja azokat.

a közös gazdaság sokoldalúan hozzájárul az üzem dolgozóinak ellátásához. a gyár bejáratánál zöltség- és gyümölcs pavilont nyit és baromfit, tojást, valamint más termékeit is árusítja majd. az üzem megrendelésére évente egyszer elősertést szállít a dolgozóknak. s aki háztáji gazdaságába igényli, baromfi törzsállományt vásárolhat tőlük. a tsz szakemberei tanácsokat adnak a gyáriaknak kertjük, gyümölcsösük ápolására. lakáskörülményeik javítását építőanyagokkal, kavicssal, kővel, téglával segítik elő. közös programokat szerveznek, kölcsönösen résztvesznek egymás ünnepeiben, és a tsz-tagok beléphetnek a gyári vasas sportkör szakosztályaiba. /mt1/

16.15/e

..-
-39-

NA 1710

bb. 62. évente 7-8 milliárd forint veszteséget okoznak a növényi kártevők

vid/e kz hgy

1970. április 24.

a tit országos műszaki választmánya balatonfüredi ülésének második napján - ~~1970. április 24.~~ - a mezőgazdaság kemizálásának helyzetéről tárgyaltak a szakemberek.

dr. belák sándor, a keszthelyi agrártudományi főiskola rektora, a téma előadója rámutatott, hogy a különféle növényi kártevők évente 7-8 milliárd forinttal csökkentik mezőgazdaság hozamát. a növényvédelem tehát mezőgazdaságunk egyik kulcskérdése. az előrehaladásnak azonban nélkülözhetetlen feltétele, hogy a modern kémiai anyagokat célszerűen használjuk fel. mezőgazdaságunk az elmúlt nyári szárazságot azért tudta nagyobb veszteség nélkül átvészelni, mert a kemizálásban előbbre léptek a nagyüzemek és sok helyen bevezették a nagyadagu műtrágyázást. kísérletek bizonyítják, hogy a szokásosnál nagyobb műtrágyaadag minden egyes mázsája búzából 40, kukoricából - morzsoliban számolva - 12, burgonyából 70, cukorrépából pedig átlagosan 90 mázsa többletermést eredményez holdanként. öntözésnél ez a többlet megkétszereződik. a tiszta-2. vízilépcső felépítése után hazánkban egymillió holdnál nagyobb lesz az öntözhető művelésű terület. ezért célszerű a nagyadagos műtrágya felhasználást kiterjeszteni az alföld öntözéses területeire. fontos azonban, hogy az általánosan használt műtrágyákat kiegészítsék magnéziummal, káliummal, továbbá a rendkívül fontos nyomelemekkel.

a kemizálás másik alkotó részének, a növényvédelemnek feltétlenül együtt kell járnia a termelékenység növelésével. a legtermékesebb növényfajták a nagyadagu műtrágya hatására érzékenyebbé válnak a kártevőkkel szemben. a többlet műtrágya hatására lazább növényi szövetek alakulnak ki, amelyek fokozottabban igénylik a kártevők elleni védelmet.

mezőgazdaságunk, mint az előadó a továbbiakban rámutatott, most már évente 8 milliárd forint értékű kémiai anyagot használ fel. e hatalmas érték rendezettségű felhasználásának biztosítása érdekében a keszthelyi agrártudományi főiskola, a veszprémi vegyipari egyetemmel közösen kemikáliákhoz is érő agrárszakemberek képzését kezdte meg. további érdekes kezdeményezése a keszthelyi főiskolának, hogy a veszprémi nehézipari kutató intézettel együtt létrehoz egy olyan, mintegy 3 000 hold kiterjedésű, demonstrációs telepet, ahol az összes hazai és külföldi kemikáliák okszerű felhasználását bemutathatják az ország szakembereinek.

a tit országos műszaki választmányának tagjai és a tudományos konferencia résztvevői pénteki ülésükön megvitatták a növényvédőszergyártás-, kutatás és gépesítés legfontosabb feladatait is. /mti/

16.20/e

- 40 -

Mf 17¹⁵

bb 64. juhásznapi mezőfalván

vid/kz/ny hgy

1970. április 24.

a fejér megyei állami- és szövetkezeti gazdaságok juhásztainak vezetői és juhászai a juhállomány fejlesztéséről tanácskoztak pénteken mezőfalván. németh jános, az országos állattenyésztési felügyelőség osztályvezetője vitaindító előadásában mondotta, hogy a magyar juhtenyésztés tavaly már 12 millió dollár értékű húst és tíz millió dollár értékű gyapjút produkált. a továbbiakban az állomány kettős hasznosítása - a húsz és a gyapjutermelés párhuzamos növelése a cél. ennek megfelelően kell korszerűsíteni a tartási és a gondozási feltételeket.

a tanácskozás résztvevői végül megtekintették a mezőfalvi állami gazdaság juh fajta-bemutatóját és egyik juh nyáját. /mti/

bb 65. magyar békemozgalmi vezetők szovjet kitüntetése

tf/gk/ny zs la

1970. április 24.

a szovjetunió legfelsőbb tanácsa határozata alapján Lenin születésének 100. évfordulója alkalmából kiadott lenin-éremmel tüntették ki eredményes békemozgalmi és szolidaritási tevékenységükért dr. sik endre lenin-békedijast, az országos béketanács elnökét, dr. réczei lászlót, az országos béketanács elnökhelyettesét, harmati sándort, a magyar szolidaritási bizottság elnökét, az obt alelnökét és sebestyén nándornét, az országos béketanács titkárát. /mti/

bb 66. lakástűz, halál az égő cigarettától

i hi/gg/ny zs la

1970. április 24.

budapesten, a 15. kerületi rigmus utcai lakásán dohányzás közben az ágyban elaludt katona jános 76 éves nyugdíjas, az égő cigarettától a lakás kigyulladt és az egyedül élő idős ember füstmérgezés és égési sérülések következtében a helyszínen meghalt. /mti/

bb 67. üzemi baleset

i hi/gg/ny zs la

1970. április 24.

a 11. kerület ballagi mór utca 14. szám alatt épülő irodaház kilencedik emeletén borsi sándor 47 éves segédmunkás, a fővárosi szerelőipari vállalat dolgozója betöltött szögbeverő pisztolyt szabálytalanul használta, életveszélyesen megsérült. borsi sándort kórházba szállították. a baleset ügyében vizsgálat indult. /mti/

16.35/ny

- 41 -

Mf 17²⁰

bb 68. tettenért betörő

i hi/gg/ny zs la 1970. április 24.

a 9. kerületi tűzoltó utca 66. szám alatt levő tsz-borozóba betört sefcsik józsef, 36 éves foglalkozás nélküli, 9. kerület vendel utca 16. szám alatti lakos, a rendőrség tetten érte és eljárást indított a büntetett előéletű betörő ellen. /mti/

-. -

bb 69. elhunyt horváth katalin

i hi/gg/ny zs la 1970. április 24.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. temetése április 29-én, szerdán 10 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp 6. kerületi bizottsága
a nyomda-, a papíripar és a sajtó
dolgozóinak szakszervezete. /mti/

-. -

bb 70. közlekedési balesetek

i hi/gg/ny zs la 1970. április 24.

csepelen, a ^{III}vrákokői ferenc utca és az erdősor utca kereszteződésénél illés józsef 68 éves budapesti nyugdíjas ittasan átszaladt az uttesten és egy személygépkocsi elütötte. az idős férfi súlyos sérüléseibe belehalt.

a 13. kerületben a csanády utca és hegedűs gyula utca találkozásánál schweighardt jános 31 éves polgárdi lakos személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy másik személyautóval, amely felszaladt a járdára és elütötte a gyermekocsi tóló kovács károly 25 éves asztalost és feleségét. a férfi súlyos, felesége, továbbá két és fél éves katalin és nyolchónapos károly nevű gyermekük könnyebb sérülést szenvedett. valamennyiüket kórházba szállították. schweighardt jános ellen eljárás indult.

/mti/

-. -
-42-

16.43/ny

1725

bb 72. befeződött az ifjusági tudományos ülészak kezshelyen
vid/fm/ny la 1970. április 24.

pénteken kezshelyen befeződött az „ifjuságunk az agrarfejlődés lenini útján” című tudományos tanácskozás, amelyet a kisz központi bizottsága rendezett lenin születésének 100. évfordulója alkalmából. a tanácskozáson az ország valamennyi megyéjének képviselőjében kétszáz fiatal vett részt. a rendezvény második napján dr. fekete józsef, a kisz központi bizottságának osztályvezetője tartott előadást a falusi ifjuság társadalmi strukturájának alakulásáról, majd orosz ferenc, az mszmp szabolcs-szatmár megyei bizottságának első titkára a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok erkölcsi-politikai nevelésének kérdéseiről beszélt. /mti/

-. -

bb 73. iskolai névadó ünnepség orosházán

vid/fm/ny la 1970. április 24.

kulich gyula nevét vette fel pénteken az orosházi 2. számú általános iskola. a tanév eleje óta működő, korszerűen berendezett, új 16 tantermes iskola avató ünnepségén részt vett kulich jolán, a mártírhalált halt ifju kommunistának, az iskola névadójának testvére is. a vendéget a tanulók díszes emlékalbummal ajándékozták meg. /mti/

-. -

bb 74. pénteken elutazott hazánkból

gk/ny zs la 1970. április 24.

az a damohey-i pedagógus-küldöttség, amely cassein gbaguidi szakszervezeti főtitkár vezetésével egy hetet töltött magyarországon. a látogatás során a vendégek megbeszélést folytattak a pedagógusok szakszervezete, a divsz, a kisz és a nőtanács vezetőivel és látogatást tettek több oktatási intézményben.

/mti/

-. -
-43-

17.00/ny

1800

bb. 75. a tudomáspolitikai bizottság döntése a kutatás és fejlesztés felsőszintű irányításának információs rendszeréről - kiss árpád, az omfb elnökének nyilatkozata

1 tz/lk/e la

1970. április 24.

a tudomáspolitikai bizottság pénteken délelőtti tartott ülésén megtárgyalta és elfogadta az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökének előterjesztését a kutatás és a fejlesztés felső szintű irányításához szükséges információs rendszer kidolgozásáról.

kiss árpád, az omfb elnöke a döntés jelentőségét a következőképpen méltatta:

- annakidején az mszmp központi bizottságának tudomáspolitikai irányelvei leszögezték, hogy az irányítás egyik fontos eleme az információ, a tájékoztatás. ezen alapult az a döntésünk, amellyel a kutatás és fejlesztés felső szintű irányításához szükséges információs rendszer kialakítása céljából bizottságot hoztunk létre. a bizottság tagjai az összes információs és irányítási területeket, a különböző tudományágakat képviselik különböző szinteken, de már korábban, 1967-68-ban is történtek intézkedések, amelyek kialakították a szükséges információkat ésszerűen és céltudatosan szolgáltató rendszert, az információáramlás módszereivel együtt.

- az országban folyó kutatások céltudatos irányítása és a külföldi kutatásokkal való egyeztetése céljából most olyan rendszer kidolgozása vált időszerűvé, amely szervezett lehetőséget teremt a felső vezetés tájékoztatására a hazai kutatásokról és a külföldi fejlődésről. ennek a rendszernek a kiépítésénél természetesen figyelembe vehetjük már a munka előző szakaszaiban, a kutatások nyilvántartásával kapcsolatban szerzett tapasztalatokat is.

- az egész információs rendszernek és benne a felső szintű tájékoztatási szisztémának is jellemzője, hogy az általános népgazdasági információk rendszerén belül, de a tudományos kutatások belső törvényszerűségeinek megfelelően, tehát nem számszerűségeik és statisztikai adatok közlése útján bonyolódik le. ebből a célból az információs rendszer fejlesztését egy ugynevezett konzultációs bizottság végzi, amelyben az omfb elnökének vezetésével a központi statisztikai hivatal, az országos tervhivatal, a pénzügyminisztérium, valamint a többi érintett tárca és az egyéb országos szervek - köztük az egészségügyi minisztérium, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium, valamint a magyar tudományos akadémia - képviselői is részt vesznek.

/folyt. köv./
17.15/e

- 44 -

MF 1805

bb. 75. /a tudomáspolitikai...folyt./e

a tudomáspolitikai bizottság döntése értelmében a felső vezetéshez minden olyan információnak el kell jutnia, amely szükséges a döntés meghozatalához, de minden felesleges részletezés nélkül, ezért hosszabb, de rendszeres időszakoként - előreláthatólag körülbelül kétévenként - készülnek majd beszámoló jelentések a kutatásirányítás szempontjából legfontosabb területekről, így például az országos távlati tudományos kutatási terv teljesítéséről, a legfontosabb tudományágakban itthon és külföldön elért fejlődésről, a kgst-országok kutatási együttműködésének alakulásáról, valamint a minisztériumok felügyelete alatt végzett kutatásokról, ezenkívül állandóan figyelemmel kell kísérni azoknak a közgazdasági szabályozóknak a hatását is, amelyek közvetve vagy közvetlenül, valamilyen módon összefüggésben vannak a kutató és a fejlesztő munkával./mti/

...

bb. 76. új ortopéd osztály nyílt békéscsabán

vid/e fm la

1970. április 24.

pénteken adták át rendeltetésének békéscsabán a városi kórház mintegy félmillió forintos költséggel felújított, korszerűen felszerelt új ortopéd osztályát. az árpád-fürdő emeleti részében berendezett 12 ágyas osztály a megye minden részéből érkező betegek ellátását szolgálja, műtőjében lehetőség nyílik komplikáltabb sebészi beavatkozásokra is. a járó- és fekvőbetegek fiziko-, balneo-, valamint radioterápiás kezelését, illetve a műtét utáni rehabilitációt a legmodernebb gyógyászati eszközök segítik, többek között szovjet gyártmányú univerzális csontfűrő- és vágó, ndk-gyártmányú hordozható röntgenkészülék, mélybesugárzást biztosító rövidhullám és ultrahang-készülék, valamint sulyfürdő, gyógytornaterem áll rendelkezésre.

a városi kórház ortopéd osztályának avató ünnepségén jelen volt dr. koncz imre, a magyar ortopéd társaság főtitkára és dr. radochay lajos docens, a mot vezetőségi tagja. /mti/

...

17.22/e

- 45 -

MF 1810

a szerkesztőségek figyelmébe!

la/e

1970. április 24.

mai bb. 41. számú hírünk /magyar-ndk gazdasági tárgyalások/ 4. bekezdése második sorának közepétől a helyes szöveg a következő: „... feladatait a párt- és kormány vezetők 1970 januári...., /mti/

bb. 77. focik jenő,

gk/e zs la

1970. április 24.

a minisztertanács elnöke táviratban fejezte ki szerencsekívánatait dr. bruno kreiskynek, az új osztrák kormány kancellárjának. péter jános külügyminiszter ugyancsak táviratban üdvözölte dr. rudolf kirschläger külügyminisztert. /mti/

(ch)

bb. 78. emlékműsorok a tévében veres péterről és váci Mihályról

gk/e zs la

1970. április 24.

a televízió május 15-én műsorral emlékezik meg a közelmúltban elhunyt veres péterről és váci Mihályról. az utóbbi években mindkét íróról többször készült film - ezek segítségével idézik fel alakjukat, életművük jellegzetes darabjait. /mti/

bb. 79. meglepő egyidejűség a flamingó és a flamingó-virág megjelenésében

1 tz/lk/e la

1970. április 24.

a valódi tavasz beköszöntése kicsalogatta a külső kifutókba a meglehetősen kedvelt trópusi madarakat is, köztük a rendkívül elegáns vonalú flamingókat. különös érdekesség, hogy pontosan ugyanazokban az órákban, amikor a flamingók kiléptek a szabadba, kinyíltak a pálmaházban a flamingó-virágok. ezek a piros és rózsaszínű virággal ékes növények nevüket onnan kapták, hogy virágzatuk a flamingó hosszú nyakára emlékeztet. /mti/

17.30/e

- 46 -

17.18.20

bb 80. a győzelem zászlaja nemzetközi ifjúsági motoros menet egerben

vid/fm/ny hgy

1970. április 24.

a győzelem zászlaja nemzetközi ifjúsági motorosmenet résztvevői pénteken egerben folytatták körutjukat. megtekintették a város történelmi nevezetességeit, jellegzetes műemléképületeit és hosszan időztek a középkori várban. a motoros turával utazó veteránok kirándultak a bükk hegységbe, s megtekintették a szilvászvárad állami gazdaság csipkéskúti lipicai lótenyésztő telepét.

délután az eger szálló halljában a hazafias népfront heves megyei bizottsága és a magyar-szovjet baráti társaság megyei elnöksége baráti találkozáson fogadta a nemzetközi ifjúsági motorosmenet résztvevőit. berecz istván, a heves megyei tanács vb. elnökhelyettese, az msztb megyei elnöke mondott üdvözlőbeszédet, majd a vendégek és vendéglátók baráti beszélgetést folytattak.

a heves megyei pártbizottság este a park szállóban fogadást adott a vendégek tiszteletére, ahol oláh györgy, a megyei pártbizottság első titkára köszöntötte a nemzetközi ifjúsági menet résztvevőit. /mti/

bb 81. mácsai istván kiállítása zalaegerszegen

vid/fm/ny hgy

1970. április 24.

a képcsarnok vállalat zalaegerszegi bemutató termében pénteken kiállítás nyílt mácsai istván festőművész alkotásaiból. a művész 20 olajfestményét május 5-ig láthatja a közönség. a megnyitó ünnepségen orosz zoltán, a városi tanács művelődésügyi osztályvezetője mondott beszédet. /mti/

bb 82. sajtótájékoztató a hazai csomagolás fejlődéséről

t tz/lk/ny la

1970. április 24.

pénteken délelőtt a mtesz központi anyagmozgatási és csomagolási bizottsága az anyagmozgatási és csomagolási intézet közreműködésével az intézet székházában tájékoztatta a sajtómunkatársait azokról az októberi eseményekről, amelyekkel a csomagolástechnika hazai fejlődését igyekeznek majd bemutatni.

/folyt köv/

-47-

18.35/ny

17.18.25

bb 82. / sajtótájékoztató....folyt/ny

déri tiber, az intézet igazgatója és a mtesz illetékes bizottságának vezető munkatársai hangsúlyozták, hogy az utóbbi években magyarországon is egyre inkább felismerték a csomagolás jelentőségét. tavaly például már 8-9 milliárd forintot fordítottak csomagolásra, s ez az összeg évente 8-10 százalékkal nő. ma már nemcsak az exportra szánt, hanem a hazai piacra készült termékek csomagolására is mind nagyobb figyelmet fordítanak a vállalatok.

az idei esztendő különösen fontos ebből a szempontból. éppen ezekben a napokban folyik utrechtben az első csomagolási világkonferencia, kiállítással egybekötve. hazánkban pedig július 1-1 nevezési határidővel rendezik meg a hungaropack 70. csomagolási versenyt, amelynek eredményét október 17-én hirdetik ki. október 14-én nyílik meg a budapack 70., az a kiállítás, amely a műanyagok, mint csomagoló eszközök jelentőségét kívánja érzékeltetni, október 15-17 között pedig számos külföldi szakember részvételével megrendezik a 2. országos csomagolási konferenciát.

a hármas eseménysorozat védnökségét kiss árpád miniszter, az omfb elnöke, valamint az érdekelt miniszterhelyettesek és egyetemi tanárok vállalták. /mti/

bb 83. hetvenhat referátum a szivről - orvosnapok kecskeméten
vid/fm/ny la 1970. április 24.

tizedszer rendezték meg a bács-kiskun megyei orvosnapokat. a pénteken kezdődött kétnapos tanácskozást dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter nyitotta meg kecskeméten. a rendezvény az idén is túlnötte a megye határát, a többszáz résztvevő közül sokan érkeztek az ország más vidékeiről, sőt jugoszláv és ndk-beli orvosprofesszorok is előadást tartottak az orvosnapokon. ezenkívül a magyar gyógyszeripar szakemberei is képviseltetik magukat.

a szimposium témája a szív- és érrendszeri megbetegedések gyógyítása és utógondozása. ezzel kapcsolatban - a két nap alatt - hetvenhat referátum és korreferátum hangzik el. szombaton két szekcióban adnak számot az ezzel kapcsolatos kutatások eredményeiről. /mti/

-48-

18.43/ny

M 1830

bb 84. Ünnepi tudományos ülés a lászló vezető fertőző kórházban

t szil/lk/ny zs la

1970. április 24.

a fertőző megbetegedések - egyebek közt a kanyaró és a szamárköhögés, a fertőző májgyulladás, a kórházi fertőzések és az újszülöttkori szepszis - elleni gyógyászati küzdelem számos gyakorlati és elméleti kérdése a témája annak a kétnapos tudományos ülésnek, amely a felszabadulás jubileuma alkalmából pénteken kezdődött az országos közegészségügyi intézet előadótermében. a nagymultu intézmény orvosai és kutatói mintegy 40 tárgykörből számolnak be a vidéki fertőző kórházak képviselői előtt a magyarországon leggyakrabban előforduló fertőző megbetegedések gyógyításában alkalmazott korszerű eljárásokról.

az ülésen a fertőző betegségek orvosainak társasága tiszteletbeli tagjává választották g.p. rudnyev szovjet akadémikust, az infektológia világhírű szaktekintélyét, aki többször járt hazánkban, s számos előadást tartott a magyar orvosok számára. ezt követően dr. román józsef, az országos vezető fertőző kórház igazgató főorvosa beszédben emlékezett meg a magyar egészségügy negyedszázados fejlődéséről. /mti/

bb 85. tunéziai kulturális küldöttség budapestén

t fe/tr/ny zs la

1970. április 24.

pénteken tunéziai kulturális küldöttség érkezett budapestre ezzedin bach chaouch-nak, a nemzeti kulturális bizottság alelnökének vezetésével. a küldöttség tárgyalja és aláírja a két ország közötti 1970-71. évre szóló kulturális és tudományos munkatervet.

a vendégeket a ferihegyi repülőtéren dr. pesta lászló, a kki elnökhelyettese, valamint a kki és a külügyminisztérium több vezető munkatársa fogadta.

/mti/

-49-

18.43/ny

M 1835

bb. 88. előtérben: a gyermek- és ifjúságvédelem hatékonyabbá tetele - az országgyűlés kulturális bizottságának ülése

t pr/gg/e zs la

1970. április 24.

fehér péter, az mti parlamenti tudósítója jelenti:

gyermekvédelmi intézmények létesítésére, fenntartására a negyedik ötéves tervben mintegy 450 millió forintot költ a művelődési tárca; hatszor annyit, mint amennyit erre a célra a mostani tervidőszak öt esztendeje alatt fordított - jelentette be pénteken az országgyűlés kulturális bizottságának ülésén lugossy jeno művelődésügyi miniszterhelyettes. a dr. ortutay gyula elnöklétével tartott tanácskozáson részt vett dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke; dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese; valamint dr. markója imre, az igazságügyminiszter első helyettese.

a képviselők a gyermek- és ifjúságvédelem helyzetét, időszzerű tennivalóit vitatták meg. mielőtt az írásban kiadott munkaanyaghoz lugossy jeno hozzáfűzte észrevételeit, az ülés résztvevői néma felállással emlékeztek meg elhunyt képviselőtársaikról, veres péterről és váci mihályról.

a kormány az elmúlt években több ízben foglalkozott a gyermek- és ifjúságvédelem kérdéseivel, s több hathatós intézkedést hozott. közéjük sorolható a gyermekgondozási segély bevezetése, a napközi otthoni ellátás javítása, az iskolák gyermekvédelmi munkájának javítása. az utóbbi években hatékonyabbá vált a gyámhatóságok megelőző, védő-óvó tevékenysége is. mégsem lehetünk elégedettek - hangsúlyozta a miniszterhelyettes - hiszen még korántsem számoltuk fel az ifjúságot ma is fertőző veszélygócokat, sok az állam gondoskodására szoruló árva, elhagyott gyermek, az állami gondozottak száma meghaladja a 35 000-et - többségük rendezetlen családi élet miatt szorul az állam támogatására. hazánk sajnálatosan előkelő helyet birtokol a nemzetközi válási statisztikákban: évente hozzávetőlegesen 22 000 házasságot bontanak fel. a szétbomlott családi közösségekből származó gyermekek egy része tovább növeli az állami gondozottak számát: az 1969-ben különböző intézetekbe felvettek közül csaknem háromezer volt elvált, vagy különélő szülők gyermeke.

/folyt. köv./
17.50/e

- 50 -

M 1840

bb. 88. /előtérben... folyt./e

ez a tendencia koránt sincs megszűnőben - ugyanakkor a gyermek- és ifjúságvédő intézetek meglehetősen túlszűfoltak, kevés a megfelelő helyiség, elavult a felszerelés. az állami gondozottaknak a felét sem tudják a 125 nevelőotthonban elhelyezni, többségük nevelőszülőknél, vagy szakmunkástanuló intézetekben lakik. figyelemreméltó adat: az állami gondozottak száma az elmúlt tíz esztendő alatt csaknem 15 000-rel nőtt, ugyanakkor az otthonhelyek alig 6 000-rel szaporodtak. az otthonokban dolgozó pedagógusok is nehéz körülmények között végzik munkájukat, magasabb a heti kötelező óraszámuk, kevesebb a nyári szabadságuk iskolákban tanító társaiknál. /nem csoda, hogy 43 száza lékuk két-három évet sem tölt el nevelőotthoni munkahelyen./

a gyermekvédelmi kiadásokra szánt összeg ugyan jóval több annál, amennyit erre a célra bármikor is fordítottak, a művelődésügyi minisztérium felmérései szerint legalább 150 millió forinttal többre lenne szükség. feltétlenül létre kellene hozni például a mozgássérült gyermekek nevelőintézetét, amely megkönnyítené ezeknek az apróságoknak beilleszkedését a társadalomba.

szólt a miniszterhelyettes a fiatalok bűnözéséről is, s elmondta, hogy bár a 14-18 éveseknek csupán 1,1 százaléka bűnelkövető, társadalmi veszélyességük miatt nagyobb törődést követelnek. a fiatalok bűnözése elleni küzdelemben változatlanul nagy a szerepe a színvonalas megelőző munkának, az állami és társadalmi szervek összehangolt erőfeszítéseinek, s a büntetésből szabadultak tervszerű utógondozásának. fontos tennivaló a nevelőotthoni gyermekek ételmezésének, ruházati ellátásának javítása. bővíteni kell a nevelőszülői hálózatot, időszzerűvé vált néhány paragrafus felülvizsgálata is. indokolt lenne például megerősíteni a házasságkötés első korhatárának felemelését, s a nagyobb visszatartó erő érdekében szigorítani kellene a büntető törvénykönyv egy-két rendelkezését is./

a beszámolót követő vitában számos képviselő fejtette ki véleményét. dr. ortutay gyula rámutatott: mielőbb meg kellene találni annak a módját, hogy a nevelőotthonban dolgozó pedagógusok nagyobb erkölcsi, anyagi megbecsülést kapjanak. érdemes azon is elgondolkozni, hogy nem kellene-e ezeket a nevelőket valamilyen speciális képzésben részesíteni, hiszen munkájuk rendkívül sokrétű, nagy felkészültséget igényel. időszzerűvé vált továbbá iskolai pszichológus-hálózat kiépítése, mert biztosra vehető, hogy a lelkisértült gyermekek - pszichológus segítségével - jobban megtalálnák élethivatásukat. kétségtelen - mondta - , hogy a tizenéveseket sok negatív hatás éri, s ebből a szempontból érdemes lenne például a televízió műsorpolitikáját is mérlegre tenni.

/folyt. köv./
17.55/e

- 51 -

M 1840

bb. 88. /előtérben...2.folyt./e

salamon hugóné egy sor olyan intézkedést említett, amelylyel komárom megyében segítik az ifjúságvédelmet. a nőtanács felmérte a nagycsaládosok helyzetét, s hasonló szociológiai vizsgálódással párosították a népszámlálást is. a megyében a gyermek- és ifjúságvédelmet nem tekintik kampánymunkának - lényegesen több ugyanis a hátrányos helyzetben lévő, veszélyeztetett gyermek, mint amennyiről a statisztikák tudnak. az iskoláskort el nem érő gyermekek korosztályáról például alig vannak konkrét ismeretek. véleménye szerint intenzívebben kellene fejleszteni a dolgozók általános iskoláját, mert a veszélyeztetett gyermekek túlnyomó része bizonyíthatóan olyan családban él, ahol a szülők műveltsége nem éri el a kívánt szintet. súlyos problémája a gyermekvédeknek, hogy nem tudnak érvényt szerezni azoknak a bírósági határozatoknak, amelyek - váláskor - a lakás elhagyására kötelezik az apát vagy az anyát.

kovács éva a megelőző tevékenység fontosságát hangsúlyozta. elmondotta, hogy jónéhány családban a szülők körülményeik miatt sem tudnak eleget tenni nevelési kötelezettségüknek: betegeskednek, vagy éppen munkájuk, beosztásuk miatt keveset tartózkodnak családjuk körében. érdemes lenne ezért az ugynevezett egyhetes otthonok számát szaporítani, illetve ilyeneket szervezni a középiskolás-korúak számára is. az utógondozás napjainkban csupán társadalmi feladat - kívánatos lenne, ha ebbe a tevékenységbe hivatásos nevelők kapcsolódnának be.

kaszás imre arról beszélt, hogy tapasztalatai szerint elég sok jól kereső szülő is állami gondozásba adja gyermekét, pusztán kényelmi okokból. javasolta: az ilyen szülők vállaljanak az eddigieknél nagyobb részt az otthonok fenntartásának költségeiből, fizessenek erejükhöz mérten. arra is felhívta a figyelmet, hogy sokszor a szülők indokolt esetben sem járulnak hozzá gyermekük kollégiumi elhelyezéséhez, mert a jelenlegi pénzügyi előírások szerint elvesztik az utána járó családi pótlékot. a képviselő másik figyelemre méltó indítványa volt, hogy valamilyen módon számítsák munkának, munkaviszonynak a nevelőszülői tevékenységet; ennek pontos jogi formáját kidolgozva bizonyára bővíthető lenne a fejlesztésre szoruló nevelőszülői hálózat.

/folyt.köv./

18.07/e

- 52 -

M

bb. 88. /előtérben...3.folyt./e

káli ferenc arról számolt be, hogy fejér megyében a tanácsok sokat tesznek a veszélyeztetett gyermekek felkutatásáért, sorsuk javításáért. nem ilyen kedvezőek azonban a tapasztalatok a nevelőotthonokban dolgozó pedagógusok helyzetét illetően. elmondotta, hogy megyéjében 69 nevelő közül csupán 36 pedagógus képesítésű, s a 23 gyermekfelügyelő közül csupán kettő szakképzett. támogatta az iskolai pszichológus-hálózat kiépítésére vonatkozó javaslatot, hozzáfűzte azonban, hogy ilyen képes csupán budapesten folyik, s ott is sokszoros a túljelentkezés.

dömötör jános nehezményezte, hogy kevés az óvodai hely, s a bővítésre kidolgozott tervek sem számolnak a gyermekgondozási segély lejártakor jelentkező szülők igényeivel. felvetette, hogy az üzemekben nincs gazdája az ifjúságvédelemnek, s igen enyhe a jogtalan gépkocsihasználat büntetése, pedig ennek a büntett-fajtának nagy a társadalmi veszélyessége, főként fiatalokat csábít.

terényi józsefné rámutatott: a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a fiatalok büntetése jórésze nem végezte el az általános iskola nyolc osztályát. e vonatkozásban bőven vannak még teendői a gyermekvédeknek, mert ez az egyébként szűk, kellő műveltséget nélkülöző réteg nagyon könnyen újratermelődhet. benke lajosné utalt arra, hogy egyre több nevelési problémával kell megküzdeniük az általános iskolákban tanítóknak, ugyanakkor egyre kevésbé vonzó a pedagógusi pálya. úgy vélte, hogy a fiatalok ennek a hivatásnak a társadalmi megbecsülését hiányolják. gosztonyi jános egyebek között javasolta: a bizottság állásfoglalását juttassák el a kormányhoz, támogassák a művelődésügyi minisztérium többlet-pénzigényét, s hívják fel az illetékesek figyelmét a mozgássérültek intézetének mielőbbi felépítésére. a gyermekvédelem fejlesztésére több jogi intézkedést sürgetett, köztük a már említett családi pótlék, illetve szülői hozzájárulás ügyében. dr. orbán lászló a pedagógusok gondjairól szólóhoz csatlakozott, hangsúlyozva, hogy a nevelés színvonala jórészt a pedagógus személyén áll, vagy bukuk. mándics mihály megemlítette, hogy a bajai járásban társadalmi összefogással bentlakásos kollégium épül a veszélyeztetett gyermekek számára. szűkebb pátriájából, bács-kiskun megyéből hozott példát magas színvonalú gyermekvédelmi tevékenységre is: már tíz éve, rendszeres, következetes munkával felkutatják a veszélyeztetett apróságokat, s igyekeznek kézzelfogható segítséget is nyújtani részükre. felszólalt a vitában dr. gödöny józsef, az országos kriminalisztikai intézet vezetője és dr. szmatana józsef rendőrezredes, a budapesti főkapitányság gyermekvédelmi osztályának vezetője is.

/folyt.köv./

18.13/e

- 53 -

M 18¹³

bb. 88. /előtérben...4.folyt./e

dr. ortutay gyula zárszavában összegezte a bizottság állásfoglalását: a kulturális bizottság azzal a kéréssel fordul a kormányhoz, hogy a művelődésügyi minisztérium tervei alapján gyorsítsák meg a nevelőotthoni hálózat bővítését, a lehetőségekhez mérten mielőbb biztosítsanak pénzt a mozgássérült gyermekek otthonának felépítésére, s adjanak helyt a művelődési tárca 150 millió forintos többletigényének. a bizottság javasolja művelődésügyi minisztériumnak, hogy tegye vizsgálat tárgyává az iskola-pszichológusi hálózat kiépítésének lehetőségét, s kéri az igazságügyminiszterum illetékeseit, hogy behatóan foglalkozzanak a gyermekvédelem hatékonyabbá tételét célzó jogszabályozási indítványokkal. /mti/

bb. 89. segítik a fizikai dolgozók gyerekeinek továbbtanulását - a tatabányai szénbányák szakszervezeti bizottságának ülése

vid/e fm la

1970. április 24.

hogyan segítik a fizikai dolgozók továbbtanuló gyermekeit? - többek között ezt vitatta meg pénteki ülésén a tatabányai szénbányák szakszervezeti bizottsága. a szót titkárságának határozatára még a múlt év őszén előkészítő tanfolyamokat szerveztek részükre. az árpád gimnáziumban három szakon indítottak a munkásgyerekeknek egyetemi előkészítő tanfolyamot, három általános iskolában pedig a nyolcadik osztályos tanulók számára középiskolai felvételekre szerveztek előkészítő tanfolyamot. hasonló módon gondoskodnak az olyan fiatalokról is, akik már a szénbányáknál dolgoznak, de egyetemi tanulmányokat szeretnének végezni matematikai és fizikai szakon. a háromféle előkészítő tanfolyamon összesen 125-en tanulnak, a legjobb szaktanárok irányításával.

a szakszervezeti bizottsági ülésen elmondották, hogy ki szélesítették az ösztöndíjrendszert, mert így is biztosítani akarják a tehetséges fiataloknak, hogy tanulmányaik elvégzése után a szénbányáknál vállaljanak munkát. társadalmi ösztöndíjszerződést kötöttek 14 olyan még gimnáziumban, illetve technikumban tanulóval, akik műszaki és közgazdasági egyetemre készülnek. a felsőfoku technikumban a tatabányai szénbányák 44 ösztöndíjasa tanul. ezenkívül még 250 vājártanulónak is adnak ösztöndíjat. /mti/

18.38/e

- 54 -

MF 1900

bb 86. hét fiatal keramikus művész kiállítása

t fe/tr/ny zs la

1970. április 24.

a képzőművészeti főiskoláról nemrég kikerült hét keramikus művész mutatja be alkotásait azon a kiállításon, amely pénteken nyílt meg a magyar építőművészek szövetségének székházában. munkáik - a modern építészetet kiegészítő, kézzel mintázott egyedi darabok - alkalmasak gyári sokszorításra és külső vagy belső falak díszítő elemeiként használhatók fel.

ambrus éva, eöry miklós, horváth lászló, szávost katalin, szekeres károly, tolnai katalin és w. kálmán anikó keramikus művészek együttes kiállítását jánossy györgy ybl-díjas építész nyitotta meg. az érdeklődők április 30-ig tekinthetik meg a tárlatot. /mti/

bb 87. a „férysebességű utazás,, eszköze - véget ért a 4. mikrohullámu hírközlési kollokvium

t tz/lk/ny la

1970. április 24.

pénteken délután a magyar tudományos akadémia székházában véget ért az akadémia és a híradástechnikai tudományos egyesület által rendezett 4. mikrohullámu hírközlési kollokvium.

a négy napos tanácskozás tematikája - amint v.1. sziforov, a szovjetunió tudományos akadémiajának levelező tagja, a popov egyesület elnöke és a nemzetközi rádió tudományos unió az „ursi,, képviselője tájékoztatta a magyar sajtó munkatársait - napjaink egyik legidősebb problémája. az 1959-ben rendezett első ilyen tárgyú tanácskozás óta ezen a területen igen nagy haladást sikerült elérni, ide sorolva azokat a tudományos és műszaki eredményeket is, amelyek a magyar tudományos akadémia és intézetei nevéhez fűződnek. a távközlési kutató intézet és a szovjetunió rádió tudományos kutatóintézete együttműködésével elért eredmények például a mostani konferencián is gyakran kerültek szóba.

a kollokvium a mikrohullámu hírközlés problémáinak igen széles körét fogta át - állapította meg v.1. sziforov- és jó alkalom volt arra, hogy kapcsolatot teremtsen a tudomány művelői között egyrészt az egyes szaktudományok határai, másrészt az országhatárok felett is átnyulva, a tanácskozás újabb segítséget nyújt majd az információk mikrohullámu továbbításának fejlesztéséhez, ami egyre nagyobb jelentőségre tesz szert számos területen, nem utolsósorban az elektronikus számítógépek együttműködésében rejlő lehetőségek feltárása terén.

/folyt köv/

-55-

18.30/ny

MF 1910

bb 87. a ,, fénysebességü.....folyt/ny

n. marcuwitz, a brooklyni műegyetem professzora, az amerikai villamos és elektronikus mérnökök egyesületének képviselője kiemelte annak fontosságát, hogy mód nyílt most amerika és a szocialista országok tudósainak találkozására és eszmecserejére, ami feltehetőleg az eddigi kapcsolatok jelentős erősödését fogja eredményezni. hangsúlyozta, ez volt az első eset, amikor amerikának ez a talán legjelentékenyebb műszaki tudományos intézménye, a 160 000 tagot számláló egyesület az ő személyében hivatalos képviselőt küldött ki ilyen jellegű tanácskozásra.

dr. bognár géza akadémikus, a tanácskozás elnöke hangoztatta, hogy a kollokvium eredményessége nagyrészt annak a támogatásnak köszönhető, amelyet a rendezők részint a nemzetközi, részint a különböző országokon belül működő intézményektől, szervezetektől kaptak, a tudományok fejlődését - hangoztatta - nem mindig alapvetően új felfedezések viszik előre, hanem legtöbbször az ismeretek fokozatos elmélyítése hozza meg azt a pillanatot, amikor a tudás mennyiségi növekedése hirtelen minőségi ugrásba csap át. érvényes ez a megállapítás a hírközlés, ezen belül a mikrohullámu hírközlés tudományára is, amelynek fejlődése igen nagy szerepet játszik részint ennek a tudománynak, részint az összes többi tudományoknak a további fejlődésében, hiszen éppen azt segíti elő, hogy az új eredmények minél gyorsabban váljanak világszerte ismertekké, s így alapjává lehessenek a reájuk épülő további megállapításoknak. ez a fejlődés szinte megnyitja a lehetőséget az ember számára a ,, fénysebességű utazásra,, hiszen valóságos helyváltoztatás és idővesztés nélkül találkozást tesz lehetővé a nagy távolságokban élő partnerekkel vagy az ott született új gondolatokkal.

vítazáró beszédében dr. bognár géza akadémikus azzal bucsuzott a tanácskozás hazai és külföldi részvevőitől, hogy négy év múlva ismét találkoznak budapestben az 5. mikrohullámu hírközlési kollokviumon. /mtió/

--

bb 96. premier a békéscsabai jókai színházban

vid/kz/ny hgy

1970. április 24.

a békéscsabai jókai színház pénteken mutatta be abay-kalmár-majláth: ne szóljatok bele! című kétrészes, zenés vígjátékát, máté lajos rendezésében. a darab főbb szerepeit barcza éva, romvári gizi, felkai eszter és gálfy lászló játsszák. a díszleteket székelly lászló, a jelmezeket - vendégként - jánoskúti mártá tervezte. /mti/

--
-56-

18.40/ny

Na 1915

bb. 52. /fock jenő látogatása...1.folyt./vid/fm/e la

fock jenő délután a megye és a város vezetőivel együtt el látogatott a szegedi egyetemek dugonics téri központi épületébe, amelynek bejáratánál a felsőoktatási intézmények párt- és állami vezetői fogadták.

az épület aulájában tartott eszmecsere dr. mártá ferenc egyetemi tanár, az mta levelező tagja, a szegedi józsef attila tudományegyetem rektora, valamint dr. tóth károly egyetemi tanár, a szegedi orvostudományi egyetem rektora tájékoztatta a kormányfőt az intézmények oktató, nevelő és kutatómunkájának eredményeiről és feladatairól. fock jenő miniszterelnök kérdéseire válaszolva többen bekapcsolódtak a beszélgetésbe. a tudománypolitikai irányelvek gyakorlati megvalósítására, a tan-könyvek további korszerűsítésére, a kiscsoportos szemináriumi foglalkozásoknak az oktatásban való elterjesztésére hangoztattak el többek között javaslatok. szó esett a diákönkormányzat szerepéről, a középiskolások egyetemre való előkészítésének egyes problémáiról, a fizikai dolgozók gyermekeinek fokozott segítéséről.

az eszmecsere befejezéseként a miniszterelnöknek bemutatták a két egyetem tervezett új épületeinek és az mta szegeden készülő biológiai kutató telepének makettjeit és fényképeit. ezután a bolyai intézet aradi vértanúk-téri épületéhez sétáltak a vendégek, ahol dr. kalmár lászló akadémikus mutatta be a kibernetikai laboratóriumot, az ott működő minszk-22-es számológépet, amelyet az oktatáson és a kutatáson kívül ipari gyakorlati célokra is felhasználnak.

az intézetből eltávozva a miniszterelnök megtekintette a szabadtéri játékok színhelyét, a dóm-teret, majd hosszabb sétát tett a városban.

fock jenő az esti órákban makóra utazott, ahol arató mártónak, a városi pártbizottság első titkárának, szőnyi ferencnek, a makói járási pártbizottság első titkárának, dr. forgó istván-nak és dr. kovács józsefnek, a városi, illetve a járási tanács vb elnökeinek társaságában megtekintette az urbanizálódás út-jára lépett város belső rekonstrukciós munkálatait. /mti/

--

18.55/e

- 57 -

Na 1920

bb 90. a 4. ötéves terv irányelveiről és a lakásépítés problémáiról tárgyalt az országgyűlési képviselők nógrád megyei csoportja

vid/fm/ny la

1970. április 24.

nógrád megye, mindenekelőtt két városa, salgótarján és balassagyarmat ugrásszerűen fejlődött a harmadik ötéves terv-időszakban, - állapították meg az országgyűlési képviselők nógrád megyei csoportjának pénteken salgótarjánban tartott ülésén. ez idő alatt salgótarjánban, ha nem is véglegesen, de megoldódott az ivóvízellátás, bővült a távhőellátás, megkezdődött a földgázprogram végrehajtása, a vasuterekonstrució befejeződött a művelődési központ, egy tizenhat tantermes gimnázium és egy ugyanekkor általános iskola építése, új óvodákkal, bölcsődékkal, üzemi sportpályákkal gyarapodott a város, befejeződött a megyei kórház, a köjál-székház, és más közegészségügyi intézmények építése, jelentős mértékben emelkedett a város kiskereskedelmi ellátása, a tótságának színvonala. salgótarjánba egy sor új üzem települt, amelyek részben már termelnek, más üzemekben pedig a közeljövőben kezdik meg a termelő munkát. balassagyarmat is szinte feléledt a harmadik ötéves terv folyamán. új gyártelepre költözött a fémipari vállalat, megkezdték a magyar kábelművek szabadvezeték-üzemének kivitelezését, s azt már részlegesen üzembe is helyezték. új középületeket emeltek, szépszámu lakás épült állami és magán-erőből. meggyorsult a megye járási székhelyeinek iparosodása is.

a hatalmas építő munka - s ez elsősorban salgótarjánra vonatkozik - áldozatokkal is járt. itt a városközpont európai hírűvé vált rekonstrukciójának egyik velejárója a nagyarányú szanálás. e miatt a salgótarjáni lakásviszonyok csak igen csekély mértékben javultak. a városi tanács jelenleg több mint négyezer mértékben javult. a városi tanács jelenleg több mint négyezer jogos lakásigénylőt tart nyilván. sokezer munkáscsalád ma is a felszabadulás előtt épült munkáskolóniákban él. éppen ezért az országgyűlési képviselők nógrád megyei csoportja úgy határozott: minden helyi erőforrást mozgósítani kell, hogy a következő ötéves tervidőszakban a mostaninál lényegesen több lakás létesüljön mindenekelőtt a munkáscsaládok jobb lakásviszonyinak megteremtése érdekében. a képviselőcsoport ugyanakkor elhatározta, hogy a cél érdekében tárgyalásokat kezdeményez országos szervekkel: nyujtsanak több támogatást a megye, ezen belül salgótarján lakásproblémáinak enyhítéséhez. /mt1/

19.00/ny

-58-

MF 1925

bb 91. a tit országos földrajzi választmányának ülése

vid/fm/ny la

1970. április 24.

pénteken szombathelyen megkezdődött a tudományos ismeretterjesztő társulat országos földrajzi, földtani és geofizikai választmányának három napos ülése. a tanácskozáson megállapították, hogy növekedett az érdeklődés a földrajzi ismeretterjesztés iránt. tavaly 5000 földrajzi előadás hangzott el az országban 238.000 hallgató előtt, a 397 földtani-geofizikai előadást 17.000-en hallgatták meg. a tit 3078 országjáró turát rendezett s ezeken 159.000-en ismerkedtek hazánk tájaival.

örömmel számoltak be arról, hogy a magyar geográfusok ma már a világ minden részébe eljutnak, a sarkvidéktől az egyenlítőig, a csendes óceán nyugati partjától a keletiig. ezek az utazások rendkívül hasznosak, új ismeretekkel gazdagítják a szaktudományt.

négy kiváló vas megyei földrajzi ismeretterjesztőnek - dr. kamarás beláné, szakács olga és kikindai kristóf tanároknak, valamint németh miklósnak, az ibusz szombathelyi irodája vezetőjének - elismerő oklevelet nyujtott át hortobágyi tiber professzor.

ezután vas és hajdu-bihar megye 1967-1969. évi földrajzi ismeretterjesztő tevékenységét vitatták mag a választmány tagjai. az ország legnyugatibb megyéjében fontos feladata az ismeretterjesztésnek, hogy a lakosságot olyan ismeretekkel, információkkal lássa el, amelyekkel méltóképpen fogadhatja a határ-állomásokon beérkező, első magyarországi tapasztalatait e vidéken szerző, majd továbbutazó külföldieket

az agrárjellegű „ tanyás „ hajdu-biharban 1969-ben 196 földrajzi előadást tartottak 9000 hallgató előtt. ezek zömmel falun, debrecen és más hajduvárosok tanyavilágában zajlottak le. a megyeszékhelyen megalakult a fiatal előadók klubja. itt egyetemisták készülnek fel egy-egy előadásra, kiutazás előtt azonban „ házi zsűri „ mond róla véleményét. azokban a kollégiumokban, amelyeknek lakói iskolájukban nem tanulnak földrajzt, létrehozták az ifjú világjárók baráti körét. /mt1/

19.05/ny

-59-

MF 1930

bb 92. kisz-érdeméremmel tüntették ki a 10 éves pécsi balett-együttest és két vezetőjét - megkezdődött az ünnepi hét eseménysorozata

vid/fm/ny la

1970. április 24.

a tíz éves pécsi balett jubileumi hetének eseménysorozata színes programmal nyílt meg pénteken. délelőtt szakmabeli vendégek látogattak az együttes műhelyébe, ahol táncgyakorlatokat, etüdöket tekintettek meg. délután nógrádi róbert, a pécsi nemzeti színház igazgatója és a balettegyüttes vezetői sajtótájékoztatón ismertették az együttes tevékenységét, további célkitűzéseit. a beszélgetésen részt vett kárpáti sándor, a kisz kb titkára, aki ezúttal jelentette be, hogy a kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága a tíz éves pécsi balettet, mint kollektívát munkásságáért, érdeméért, hazai és külföldi színpadokon aratott sikereit a kisz legmagasabb kitüntetésével, a kisz- érdeméremmel tüntette ki. ugyanilyen kitüntetésben részesítette továbbá eck imrét, az együttes művészeti vezetőjét és koreográfusát, továbbá tóth sándort, a pécsi balett igazgatóját. az együttes több tagját pedig az aranykoszorús kisz-jelvényel, illetve a kisz kb dícsérő oklevelével tüntették ki.

ugyancsak délután a janus pannonius muzeum „ mozgás 70 „ címmel képzőművészeti kiállítást mutatott be a pécsi modern magyar képtárban. a színház előcsarnokában díszlet- jelmezterv és táncfotó kiállítás nyílt.

a nap legfőbb eseményére este került sor. a pécsi nemzeti színházban ősbemutatón láthatták a meghívott vendégek és a pécsi közönség harangozó gyula, csárdajelenet, és „ poloveci táncok „ című balettjét, amelyek koreográfiáját hubay-kenessey, illetve borodin zenéjére készítette.

az együttes munkával jubilál: a következő napokban a tíz év legsikeresebb repertoár-darabjaiból tart egy-egy bemutatót. az ünnepi megemlékezést egyéb kulturális rendezvények egészítik ki. így többek között előadást tart a népszerű pécsi bóbíta bábegyüttes, jazz-hangversenyt ad a gonda-kruza kvartett. a kossuth filmszínházban a pécsi balettről készült filmeket vetítenek. /mti/

-.-
-60-

19.10/ny

M 1940

bb. 93. az algériai állami népi együttes bemutató előadása szolnokon

vid/e fm hgy

1970. április 24.

a hazánkba érkezett algériai állami népi együttes első bemutató előadására pénteken este szolnokon, a ságvári endre megyei művelődési házban került sor. a híres ének- és tánc-együttes nagy sikert aratott színes, gazdag műsorával. az együttes a szombati napot is szolnokon tölti. részt vesznek a megyei tanács vb elnökének fogadásán, majd baráti összejövetelen találkoznak a béke-díjjal kitüntetett, több nemzetközi sikert aratott tiszta táncegyüttesrel. /mti/

-.-

bb. 97. magyar-szlovák barátsági nap esztergomban

vid/e fm hgy

1970. április 24.

az esztergomi népfront bizottság és az esztergomi tanítóképző intézet magyar-szlovák barátsági napot rendezett pénteken a tanítóképzőben. a besztecebányai pedagógiai főiskola képviselője „ a szlovák-magyar kapcsolatok kulturális emlékei „ címmel tartott előadást. este az intézetben rendezett nyilvános hangversenyen otília hagarová és ladislav longauer, a besztecebányai színház operaénekesei léptek fel. /mti/

-.-

bb. 94. a gyarmati ifjúság napjának ünnepei vidéken

ö vid-fm/mné/e la

1970. április 24.

a gyarmati ifjúság napján - pénteken - ifjúsági szolidaritási gyűlést tartottak nagykanizsán. háromezer diák és munkásfiatal hallgatta meg szabó jánosnak, a „ magyar ifjúság „ főszerkesztőjének ünnepi beszédét. a szolidaritási gyűlésen részt vett a hazánkban tanuló észak-vietnami fiatalok egy csoportja is. a gyűlés résztvevői az egyesült államok budapesti nagykövetségének táviratot küldtek, amelyben követelték: hagyják abba a vietnam elleni népiirtó háborút és vonják ki az idegen csapatokat dél-vietnamból.

/folyt.köv./

- 61 -

M 1940

bb 92. kisz-érdeméremmel tüntették ki a 10 éves pécsi balett-együttest és két vezetőjét - megkezdődött az ünnepi hét eseménysorozata

vid/fm/ny la

1970. április 24.

a tíz éves pécsi balett jubileumi hetének eseménysorozata színes programmal nyílt meg pénteken. délelőtt szakmabeli vendégek látogattak az együttes műhelyébe, ahol táncgyakorlatokat, etüdüket tekintettek meg. délután nógrádi róbert, a pécsi nemzeti színház igazgatója és a balettegyüttes vezetői sajtótájékoztatót ismertették az együttes tevékenységét, további célkitűzéseit. a beszélgetésen részt vett kárpáti sándor, a kisz kb titkára, aki ezúttal jelentette, hogy a kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága a tíz éves pécsi balettet, mint kollektívát munkásságáért, érdeméért, hazai és külföldi színpadokon aratott sikereit a kisz legmagasabb kitüntetésével, a kisz- érdeméremmel tüntette ki. ugyanilyen kitüntetésben részesítette továbbá eck imrét, az együttes művészeti vezetőjét és koreográfusát, továbbá tóth sándort, a pécsi balett igazgatóját. az együttes több tagját pedig az aranykoszorus kisz-jelvényel, illetve a kisz kb dícsérő oklevelével tüntették ki.

ugyancsak délután a janus pannonius muzeum „ mozgás 70, „ címmel képzőművészeti kiállítást mutatott be a pécsi modern magyar képtárban. a színház előcsarnokában díszlet- jelmezterv és táncfotó kiállítás nyílt.

a nap legfőbb eseményére este került sor. a pécsi nemzeti színházban ősbemutatót láthatták a meghívott vendégek és a pécsi közönség harangozó gyula, csárdajelenet, és „ poloveci táncok, „ című balettjét, amelyek koreográfiáját hubay-kenessey, illetve borodin zenéjére készítette.

az együttes munkával jubilál: a következő napokban a tíz év legsikeresebb repertoár-darabjaiból tart egy-egy bemutatót. az ünnepi megemlékezést egyéb kulturális rendezvények egészítik ki. így többek között előadást tart a népszerű pécsi bóbíta bábegyüttes, jazz-hangversenyt ad a gonda-kruza kvartett. a kossuth filmszínházban a pécsi balettről készült filmeket vetítenek. /mti/

-.-
-60-

19.10/ny

M-1940

bb. 93. az algériai állami népi együttes bemutató előadása szolnokon

vid/e fm hgy

1970. április 24.

a hazánkba érkezett algériai állami népi együttes első bemutató előadására pénteken este szolnokon, a ságvári endre megyei művelődési házban került sor. a híres ének- és tánc-együttes nagy sikert aratott színes, gazdag műsorával. az együttes a szombati napot is szolnokon tölti. részt vesznek a megyei tanács vb elnökének fogadásán, majd baráti összejövetelen találkoznak a béke-díjjal kitüntetett, több nemzetközi sikert aratott tiszta táncgyüttessel. /mti/

-.-

bb. 97. magyar-szlovák barátsági nap esztergomban

vid/e fm hgy

1970. április 24.

az esztergomi népfront bizottság és az esztergomi tanítóképző intézet magyar-szlovák barátsági napot rendezett pénteken a tanítóképzőben. a besztercebányai pedagógiai főiskola képviselője „ a szlovák-magyar kapcsolatok kulturális emlékei, „ címmel tartott előadást. este az intézetben rendezett nyilvános hangversenyen otília hagarová és ladislav longauer, a besztercebányai színház operaénekesei léptek fel. /mti/

-.-

bb. 94. a gyarmati ifjúság napjának ünnepei vidéken

ö vid-fm/mné/e la

1970. április 24.

a gyarmati ifjúság napján - pénteken - ifjúsági szolidaritási gyűlést tartottak nagykanizsán. háromezer diák és munkásfiatal hallgatta meg szabó jánosnak, a „ magyar ifjúság, „ főszerkesztőjének ünnepi beszédét. a szolidaritási gyűlésen részt vett a hazánkban tanuló észak-vietnami fiatalok egy csoportja is. a gyűlés résztvevői az egyesült államok budapesti nagykövetségének táviratot küldtek, amelyben követelték: hagyják abba a vietnam elleni népiirtó háborút és vonják ki az idegen csapatokat dél-vietnamból.

/folyt.köv./

- 61 -

M-1940

bb. 94. /a gyarmati ifjuság...folyt./e

ifjúsági gyűléseket, klubesteket, baráti találkozókat, ünnepi kisz-taggyűléseket rendeztek a kisz alapszervezetek és az ifjúsági klubok békés megye városaiban és községeiben is. szarvason, a felsőfoku mezőgazdasági technikumban mintegy 300 fiatal fejezte ki szolidaritását a nemzeti függetlenségükért, szabadságukért harcoló afrikai és ázsiai országok ifjúságával. a gyűlésen fabulya balázs, a kisz békés megyei bizottságának titkára mondott beszédet, majd felszóltak a megjelent afrikai és vietnami diákok is.

nógrád megyében is több szolidaritási nagygyűlésre került sor a gyarmati ifjuság napján. az ipolytarnóci gyűlésen résztvettek a litkei, az egyházasgergei, a mihálygergei fiatalok is, akik vietnami és arab fiatalokkal találkoztak. hasonló esemény zajlott le pásztón, rétságon, nagyorosziban, balassagyarmaton és nagybátonyban.

kaposvárott asomogy megyei állami építőipari vállalat kisz-bizottsága emlékezett meg a gyarmati ifjuság napjáról. kiss béla, a vállalat kisz-bizottságának titkára méltatta a gyarmati fiataloknak a szabadságért vívott szívós harcát, majd átadta a kommunista vasárnapon végzett munka eredményeként összegyűlt ötezer forintot a szolidaritási alap javára.

nagyszabású ünnepségen emlékeztek meg a gyarmati ifjuság napjáról az orosz lányi kisz-fiatalok. a többszáz fiatal részvételével rendezett gyűlésen tóth károly, a kisz komárom megyei bizottságának első titkára mondott beszédet a gyarmati országok népeinek harcáról és fejlődéséről. /mt1/

...-

ka

bb. 99. bródy-bemutató a tháliában

t szö/lk/e zs hgy

1970. április 24.

ujabb bródy-darab bemutatójának színhelye volt pénteken este a thália színház: kazimir károly kossuth-díjas, érdemes művész rendezésében adták elő „a dada”, című háromfelvonásos színművet. a diszleteket és jelmezeket rajkai ödön tervezte. a címszerepet - varsányi irén és bajor gizi hajdani nagy szerepét - esztergályos cecília alakította. a további főszerepekben ambrus andrás, horváth teri, kovács károly, komlós juci, mécs károly, kozák andrás mutatkozott be. /mt1/

...-
-62-

1900

bb. 95. változatos utiprogram - új utvonalak - az express sajtótájékoztatója

t gj/e zs la

1970. április 24.

nyolcvanhét utvonalon tizenhét országba utazhat az idén mintegy tizenegyezer budapesti és pest megyei fiatal - , köztelte kovács andrás, az express budapesti igazgatóságának vezetője, aki pénteken tájékoztatta a sajtó munkatársait a belföldi és a külföldi utazási lehetőségekről. a kisz budapesti bizottsága és az utazási iroda ebben az évben is gazdag, színvonalasnak ígérkező utiprogrammal várja a fiatalokat. a badacsonyi, a balatonszemési és a harkányfürdői ifjúsági táborokban egyszerűen 1200-1200 fiú és leány üdülhet - napi öt forintért. a balatonnál a kilián-telepen és a dunakanyarban verőcén összesen 3 000 középiskolás táborozhat egy hétig, 250 forintért. júliusban különvonatot indítanak a 4. szegedi ifjúsági napokra. az idén is megszervezik a falusi fiatalok budapesti üdültetését: októbertől jövő év márciusáig mintegy ötezer fiatalot látnak vendégül.

az ifju világjárók az ndk-tól a szovjetunióig, romániától franciaországig, európa jóformán valamennyi országába eljuthatnak, sőt afrikába és ázsiába is utazhatnak. az idén és a következő években növelik az utazások számát a szovjetunióba, romániába és jugoszláviába. a szovjetunióba ebben az évben két új utvonalon /moszkva-taskent-szamarkand-moszkva és moszkva-ir-kutszk-bratszk-moszkva/ mehetnek a fiatalok.

az express-utak költségeinek fedezéséhez otp-kölcsönt is felvehetnek a résztvevők. tavaly és az idén már több százan éltek ezzel a lehetőséggel. az idén az otp-i igénybevevők mintegy 60 százaléka utazik a szovjetunióba, 20 százaléka pedig az ndk-ba.

az express ifjúsági és diák utazási iroda szervezésében egyébként az elmúlt 13 év alatt belföldön több mint félmillióan, külföldön pedig mintegy negyedmillióan utaztak, üdültek. /mt1/

...-

19.30/e

- 63 -

1950

bb. 98. ötezer új telefonállomás Lágymányoson - december közepén üzembe kerül az ország első 20 000 állomásos crossbar központja

t kf/tr/e la

1970. április 24.

december 15-én üzembe helyezik az ország első 20 000 állomásos crossbar telefonközpontját, s ezzel egyidőben ötezer új telefonelőfizetőt kapcsolnak be Lágymányoson -, jelentette be péntek délutáni sajtótájékoztatóján horváth ferenc, a budapesti távbeszélő igazgatóság vezetője.

elmondotta, hogy a crossbar központon kívül a lágymányosi telefonközpont további négyezer állomással bővül. ezzel egyidőben mintegy 18 000 telefonszám változik meg a lágymányos központ területén.

a számváltozásokról 250 000 példányban jegyzéket készít a posta. az új központ üzembehelyezésekor már megjelenik az új közületi telefonkönyv, amely tartalmazza majd a lágymányos központ területén lévő közületek megváltozott telefonszámait.

a lágymányosi telefonhálózat fejlesztésére mintegy 200 millió forintot fordít a posta, amely ezzel egyidőben jelentősen bővíti a kábelhálózatot, s ennek eredményeként a következő évben újabb várakozók kaphatnak telefont. a korszerűsítés nemcsak a lágymányos területét érinti, hanem hozzájárul a krisztina és a belváros telefonközpontnál az igények kielégítéséhez.

az igazgató a budapesti telefonhelyzetről egyebek között elmondotta, hogy az első negyedév végén a fővárosban több mint 250 000 előfizetőt tartottak nyilván; ugyanakkor a telefonra várakozók száma 96 302 volt. az előfizetői telefonállomás iránti kielégítetlen keresletet a posta nyilvános állomások szaporításával igyekszik enyhíteni. a harmadik ötéves terv elején budapesten 1 241 utcai nyilvános telefonállomást üzemeltettek. ez év végére számuk eléri a 2 500-at, tehát megkét-szereződik. az év végéig egyébként - beleértve a lágymányosi terület fejlesztését is - összesen 14 000 új telefonállomást kapcsolnak be a fővárosi hálózatba. /mti/

...-

19.35/e

- 64 -

MF 2015

bb. 100. megkezdődtek a ferencvárosi zenei napok

1 fe/tr/e zs la

1970. április 24.

pénteken ünnepi hangverseny nyitotta meg az április 29-ig tartó ferencvárosi zenei napokat, a fiatal muzsikuskat és a felnőtt művészeket egyaránt mozgósító zenei rendezvények nyitóhangversenyét keszei pálnénak, a kerületi tanács végrehajtó bizottsága elnökének ünnepi beszéde vezette be, majd a nagy számban megjelent közönség a Leövey Klára gimnázium kodály kórusának, valamint a 9. kerületi állami zeneiskola növendékeinek előadásában magyar és szovjet zeneszerzők műveit hallhatta. /mti/

...-

bb. 101. időjárásjelentés

gg/e la

1970. április 24.

a meteorológiai intézet jelenti április 24-én, pénteken este 19 órakor:

a hőmérséklet kissé csökken

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, főként nyugaton és északon futó esőkkel, záporokkal, néhány helyen zivatarral. mérsékelt, változó irányú, időnként megélénkülő északnyugati szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: északnyugaton néhány fokkal 20 fok alatt, az ország többi részén kivétel 20 fok felett. /mti/

...-

bb. 102. ünnepség a fémmunkás vállalat kecskeméti gyárában

vid-fm/mné/e la

1970. április 24.

a fémmunkás vállalat a termelésben, a szocialista munkaversenyben elért kimagasló eredményei elismeréseként elnyerte a szocialista munka vállalata címet. ebből az alkalomból pénteken a vállalat kecskeméti gyárában ünnepséget rendeztek, amelyen résztvett reszei ferenc, az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének elnöke, erdősi józsef, a bácskiskun megyei pártbizottság első titkára és dr. varga jeno, a megyei tanács vb elnöke.

/folyt.köv./
19.45/e

- 65 -

MF 2016

bb. 102. /Ünnepség a fémmunkás...folyt./e

a vállalat munkáját bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter értékelte, majd átnyújtotta a szocialista munka vállalata címmel járó kitüntető oklevelet gulyás györgy vezérigazgatónak. az oklevél értelmében a kitüntető cím a kecskeméti, a kiskunhalasi, a zuglói és az angyalföldi gyáregységeket egyaránt megilleti. /mti/

bb 103. az mszmp kb meghívására

tr/ny zs la 1970. április 24.

pénteken hazánkba érkezett a tanzániai nemzeti unió küldöttsége j. kaya-nak, az unió végrehajtó bizottsága tagjának vezetésével. /mti/

..-

bb. 104. várnai zsenit köszöntötték

1 tf/gg/e la 1970. április 24.

azon a baráti összejövetelen, amelyet az írószövetségben rendezett péntek délután a magyar pen club. a 80 éves, józsef attila-díjas költőnt a pályatársak nevében devecseri gábor üdvözölte, méltatva azt a sokévtizedes alkotómunkát, amellyel várnai zseni gazdagította a magyar irodalmat. csernus mariann előadásában hangzott el több várnai-vers, s a költőnt virágcsokrokkal halmozták el. /mti/

20.47/e

- 66 -

NA 2058

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fehér-utca 5-7. Telefon: 159-490, 389-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1970. április 24.

bb. 63. az elnöki tanács ülése

1970. április 24.

hgy/e

a népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott. törvényerejű rendeletében újból szabályozta a tudományos fokozatokról és a tudományos minősítésről szóló korábbi rendelkezéseket.

az új törvényerejű rendelet intézkedései a kialakult és alapjában bevált rendszer korszerűsítését, a népgazdasági igényekkel való szorosabb összehangolását célozzák, fenntartva a doktori és a kandidátusi tudományos fokozatokat, valamint az aspiranturát.

a fokozatok megszerzésének feltételei sorában nagyobb hangsúlyt kap, hogy a jelölt valamely társadalmi szempontból fontos és időszerű tudományos témát, illetve feladatot színvonalian, korszerű módszerekkel oldjon meg. a fokozatok kollektív kutató munka keretében elért eredmények, továbbá műszaki alkotás alapján is elnyerhetők. megszerzésük fő útja a kutatási munkahelyeken elért eredmények elismerése lesz, szervezett képzés nélkül is, a tényleges tudományos munka alapján.

a tudományos minősítés központi irányító szerve a tudományos minősítő bizottság marad, szakbizottságainak hatásköre bővül. a minősítési eljárás egyszerűsödik.

az elnöki tanács végül egyéb ügyeket tárgyal, köztük egyéni kegyelmi kérésekben döntött.

15.52/e

- 1 -

NA 1635

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. április 25.

bb.1. emléktúra a vöröskőhöz

i pr/gg/ny zs la

1970. április 25.

vöröskői emléktúrát rendez vasárnap a budapesti közlekedési vállalat kisz bizottsága. a lenin centenárium jegyében sorra kerülő megmozdulásra 1200 fiatal várnak. a gazdag program során a vállalat kisz alapszervezetei járőrversenyen mérik össze majd tudásukat, míg a szellemi erőpróba feladatai közt lenin életével és munkásságával foglalkozó kérdések szerepelnek. a túra végeztével a vállalat képviselői megkoszorúzzák a vöröskői emlékművet. /mti/

bb 2. a kohó- és gépipar kiváló vállalatai

i st/gk/ny ie -cz

1970. április 25.

a kohó- és gépipari miniszter a vasas szakszervezet elnökségével egyetértésben az 1969. évi munka alapján a következő vállalatoknak adományozta a „kiváló vállalat” címet:

dunai vasmű, mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár, csepeli egyedi gépgyár, salgótarjáni kohászati üzemek, elzett fémlemezipari művek, csepeli fémmű, orion rádió- és villamossági vállalat, medicor művek, magyar kábel művek, egyesült izzó, vilamos berendezés és készülék művek, április 4. gépgyár, gamma optikai művek, pestvidéki gépgyár, alumíniumárugyár. /mti/

-i-

MF